

SZAKMAI PROGRAM

SZOMBATHELYI EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNY

SEBESTYÉN BIANKA

SZOMBATHELYI EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNY

sebestyen.bianka@ebi.szombathely.hu

*„Minden gyermekben megvan a cselekvési vágy és a világmindenség megismerésének igénye,
csak annak kibontakoztatását kell elősegíteni.”*

Maria Montessori

Tartalom

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény adatai.....	4
Bölcsődei ellátás.....	5
A Szombathelyi EBI feladat ellátására az alábbi jogszabályok irányadóak	5
Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői	7
Bölcsődék, telephelyek.....	9
Bölcsődék rövid bemutatása.....	11
A személyes gondoskodást igénybevevők, és a személyes gondoskodást végzők jogai	18
A gyermeki jogok védelme	18
A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme.....	19
Gyermekvédelem	20
Az intézmény személyi feltételei	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézmény tárgyi feltételei	26
A gyermek ellátásához kapcsolódó helyiségek a bölcsődében	27
A bölcsődei nevelés.....	32
Konkrét célkitűzéseink	33
A bölcsődei nevelés feladatai.....	34
A bölcsődei nevelés alapelvei	38
A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	44
A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	47
Programok a Szombathelyi EBI-ben.....	54
Sajátos nevelési igényű gyermekek a bölcsődében.....	58
A sajátos nevelési igényű gyermek elhelyezési módja a bölcsődében.....	59
A bölcsődei ellátás igénybevételének a módja.....	60
A bölcsődei ellátást igénybe veheti	60
A szolgáltatásról szóló tájékoztatás.....	61
Alapellátáson túli szolgáltatások.....	62
Dokumentáció	64
Együttműködés a szolgáltatáson belül és a tágabb környezettel.....	66
Bölcsődén belüli együttműködés	66
Bölcsődén kívüli együttműködés	67
Képzések, továbbképzések.....	68
Gyakornoki rendszer működtetése, mentorok feladatai, minősítő vizsgák.....	70
Terepintézményi feladatok.....	70
Módszertani feladatok	71

Családbarát munkahely, családbarát szolgáltatóhely	72
Táblázatjegyzék.....	74
Mellékletek.....	75
Felhasznált források	91

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény adatai

Fenntartó:	Szombathelyi Megyei Jogú Város Önkormányzata Egészségügyi és Közszolgálati Osztály
Osztályvezető:	Vinczéné Dr. Menyhárt Mária
Székhely :	9700 Szombathely, Kossuth Lajos u. 1-3
Elérhetőség:	Telefon: 94/520 – 100
Email:	vinczene.maria@szombathely.hu
Intézmény elnevezése:	Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény
Férőhelyek száma:	626 fő Bölcsőde 14 fő Mini Bölcsőde 50 bölcsődei csoport
Intézmény székhelye:	9700 Szombathely, Bem J. u. 33.
Intézményvezető:	Sebestyén Bianka
Elérhetősége:	Telefon: 94/501-550; 94/501 - 551 email: sebestyen.bianka@ebi.szombathely.hu honlap: www.bolcsodeszombathely.hu facebook: Szombathelyi Bölcsődék
Ellátás típusa:	Bölcsődei ellátás
Illetékessége, működési köre:	Szombathely Megyei Jogú Város, valamint Torony, Ják, Nárái települések.
Közérdekű Önkéntes Tevékenység:	Nyilvántartási száma: 2703 Tevékenységi körök: nyári szünidő alatt gyermekfelügyelet, udvarrendezés, ételadagolás, szünidei gyermekétkeztetés
Szakmai program készítés ideje:	2025. június 30.
Felülvizsgálati ideje:	5 év
Érvényessége:	2030. június 30.

Bölcsődei ellátás

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Intézményünkben a szakmai munka a Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja szerint folyik.

A Szombathelyi EBI feladat ellátására az alábbi jogszabályok irányadóak

- Magyarország Alaptörvénye
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló New Yorkban, 1989. november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről
- 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 235/1997. (XII.17) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok, a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 1992. évi XXXIII. tv. a közalkalmazottak jogállásáról
- 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésének feltételeiről
- 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végzők személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről
- 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 2024. évi XC. törvény Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről (aktuális évről megfelelő)
- 2000. évi C. tv a számvitelről

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 18/1998. (VI.3.9 NM rendelet a fertőző betegségek, és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésről
- 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmassági orvosi vizsgálatokról és véleményezéséről
- 1993.évi XCII. törvény A munkavédelemről
- 5/1993.(XII.26.) MüM rendelet A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról
- 226/2006. (XI.23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról
- 78/2003. (XI.27) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságáról
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat és hatáskör ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatókat nyújtó személyek vezetőképzéséről
- 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 1998. évi LXXXIV. törvény A családok támogatásáról
- Bölcsődei Nevelés Gondozás Országos Alapprogramja (2024)
- Módszertani kiadványok (Tudástárak), szakmai segédletek

Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

A 1997. évi XXXI. törvény 42/A. § (1) bekezdése értelmében a bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától kezdődően nevelhető és gondozható egészen a harmadik életévének betöltését követő augusztus 31. napjáig.

Amennyiben a gyermek testi vagy értelmi fejlettsége alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a bölcsődei ellátás továbbra is biztosítható számára a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig [42/A. § (2)].

A bölcsődei ellátás lehetőséget biztosít a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek nevelésére és gondozására is. A jogszabály 42/A. § (3) bekezdése alapján az SNI gyermekek a hatodik életévük betöltését követő év augusztus 31. napjáig vehetnek részt a bölcsődei ellátásban.

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény integrált formában fogadja a szakértői véleménnyel rendelkező sajátos nevelési igényű gyermekeket. Az SNI gyermekek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátásához intézményünk megfelelő tárgyi feltételekkel rendelkezik. Nyolc bölcsődénkben került kialakításra tornaszoba, melyeket sporteszközökkel, speciális mozgásfejlesztő, tartásjavító és egyensúlyfejlesztő eszközökkel szereltünk fel. Ezek az eszközök alkalmasak a nagymozgások fejlesztésére, valamint terápiás célú használatra is. Az integrált nevelés megvalósításához a személyi feltételek is biztosítottak: intézményünkben főállású konduktor és gyógypedagógus dolgozik, akik folyamatosan segítik az SNI gyermekek egyéni fejlesztését. Szakmai együttműködésben állunk a Pedagógiai Szakszolgálattal; a gyógypedagógus és a konduktor rendszeres kapcsolatot tart a gondozott gyermekek állapotának felmérésében és fejlődésük nyomon követésében.

Kiemelt feladatunk a hátrányos helyzetű, szegénységben élő, perifériára szorult családok gyermekeinek támogatása. Célunk a hátrányos helyzetből adódó nehézségek enyhítése, kompenzálása, valamint az esélyegyenlőség biztosítása. Intézményünk a gyermekvédelem egyik elsődleges „jelzőrendszeri szereplője”. Olyan ingergazdag, támogató környezetet biztosítunk számukra, amely elősegíti egészséges fejlődésüket, és hosszú távon hozzájárul későbbi életpályájuk sikerességéhez.

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény összesen 626 férőhelyen, 9 bölcsődében, továbbá 2 mini bölcsődében 14 férőhellyel biztosítja a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását Szombathely Megyei Jogú Város, valamint három környező település – Náriai, Torony és Ják – lakossága számára.

Intézményünk három főzőkonyháján készül a gyermekek és az intézmény dolgozói számára a mennyiségi és minőségi követelményeket kielégítő, idényjellegű, változatos a 37/2014.(IV.30.) rendeletben előírtaknak megfelelő étel. A három főzőkonyha látja el az intézmény további hat bölcsődéjét és két mini bölcsődéjét. A korszerű, egészséges étkezés ismérveinek érvényesüléséért két élelmezésvezető felel, egyikük dietetikus végzettséggel rendelkezik. Az élelmezésvezetők felügyelik a főző és tálalókonyhák működését, a HACCP rendszer szabályainak betartását.

Bölcsődéinkben biztosítjuk a gondozottak számára a négyeszeri étkezést, két fő és két kísétkezés formájában, ezen túl tej, tojás érzékeny és egyéb intoleranciával küzdő gyermekek számára a diétás étkezés, valamint az esetlegesen vallási okokból előforduló sertéshúsmentes étkezés lehetőségét.

Bölcsődék, telephelyek

Bokréta Bölcsőde	9700 Szombathely, Barátság u. 22.
Férőhelyek száma:	78 fő
Gyermekcsoportok száma:	6
Csicsergő Bölcsőde	9700 Szombathely, Bem J. u. 9.
Férőhelyek száma:	46 fő
Gyermekcsoportok száma:	4
Csodaország Bölcsőde	9700 Szombathely, Szűrcsapó u. 43/A
Férőhelyek száma:	94 fő (104 fő)
Gyermekcsoportok száma:	7 - (8)
Kuckó Bölcsőde	9700 Szombathely, Hadnagy u. 2/B.
Férőhelyek száma:	38 fő
Gyermekcsoportok száma:	3
Mesház Bölcsőde	9700 Szombathely, Fogaras u. 6
Férőhelyek száma:	90 fő
Gyermekcsoportok száma:	7
Napraforgó Bölcsőde	9700 Szombathely, Bem J. u. 33.
Férőhelyek száma:	78 fő
Gyermekcsoportok száma:	6
Szedreskert Bölcsőde	9700 Szombathely, Szent István király u. 119.
Férőhelyek száma:	40 fő
Gyermekcsoportok száma:	3
Százsorszép Bölcsőde	9700 Szombathely, Váci M. u. 5.
Férőhelyek száma:	104 fő
Gyermekcsoportok száma:	8

Városligeti Bölcsőde 9700 Szombathely, Esterházy A. u. 5.
Férőhelyek száma: 48 fő
Gyermekcsoportok száma: 4

Manócska Mini Bölcsőde 9700 Szombathely, Szűrcsapó u. 43/A
7 fő

Babóca Mini Bölcsőde 9700 Szombathely, Hadnagy u. 2/B.
7 fő

Főzőkonyhák: Bokréta Bölcsőde
Csodaország Bölcsőde
Napraforgó Bölcsőde

Tálalókonyhák: Kuckó Bölcsőde
Csicsergő Bölcsőde
Szedreskert Bölcsőde
Százszorszép Bölcsőde
Meseház Bölcsőde
Városligeti Bölcsőde

Bölcsődék rövid bemutatása

Bokréta Bölcsőde

A Bokréta Bölcsőde a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény tagintézményeként működik Szombathely keleti városrészében, a Joskar-Ola lakótelepen. Az épületet 1978-ban adták át, pavilonrendszerű kialakítású, melyben minden gondozási egység külön bejárattal rendelkezik.

Az intézmény 78 férőhelyen biztosít bölcsődei ellátást a három év alatti gyermekek számára. A felújított épületben három gondozási egység működik, összesen hat csoportszobával. Minden gondozási egységhez külön terasz és udvarrész tartozik, ahol korszerű, telepített nagymozgásos játékok és homokozók biztosítják a gyermekek biztonságos szabadtéri játékát és mozgásfejlődését. A bölcsőde saját főzőkonyhával rendelkezik, amely a Bokréta Bölcsőde mellett a Meseház és Szedreskert Bölcsőde gyermekei számára is biztosítja az egészséges, ízletes ételeket. Az épületben működik továbbá az intézmény központi mosodája és varrodája, amelyek a bölcsődei textíliák tisztítását és karbantartását látják el.

Szakmai programjában kiemelt szerepet kap a vizuális nevelés, különösen az alkotótevékenységek, alkotójátékok eszköztárán keresztül, amelyek segítik a gyermekek kreativitásának és önkifejezésének fejlődését.

Csodaország Bölcsőde

A Csodaország Bölcsőde 1977 óta működik a Derkovits lakótelepen. Az intézmény **104 férőhelyes**, amelyből 94 fő részére biztosított a hagyományos bölcsődei ellátás, míg 10 férőhelyet a mini bölcsődei csoport foglal el, 7 fővel működő kisgyermekcsoportban.

Az épület pavilonrendszerű kialakítású, négy gondozási egységben, összesen 7 bölcsődei csoport működik. A Mini Bölcsőde családias hangulata, kislétszámú, személyre szabott ellátása népszerű a szülők körében.

Az intézmény 2020. februárjában átfogó korszerűsítésen és felújításon esett át, amelynek eredményeként modern, esztétikus környezetben folyik a gyermekek nevelése és gondozása.

A Csodaország Bölcsőde saját főzőkonyhával rendelkezik, amely nemcsak a helyi gyermekek étkeztetését biztosítja, hanem a Csicsergő és a Kuckó Bölcsődék ellátását is ellátja. A speciális étrendet igénylő gyermekek számára szükséges diétás ételek szintén itt készülnek.

A bölcsőde szakmai programjában kiemelt szerepet kap a zenei nevelés és a mozgásfejlesztés, különös tekintettel a népi játékok és népi hagyományok alkalmazására. A kisgyermeknevelők a mindennapi tevékenységek során rendszeresen használják a népi dallamokat, mondókákat, mozgásformákat, amelyek az érzelmi nevelés, a közösségépítés és a mozgáskoordináció fejlesztésének hatékony eszközei.

Csicsergő Bölcsőde

A Csicsergő Bölcsőde 46 férőhellyel, felújított, családi légkörű környezetben várja a kisgyermeket. Az intézmény a Derkovits Gyula lakótelepen, egy kétszintes, tömbösített épületben működik, amely jól megközelíthető, két irányból is parkolóval körülvett, csendes, forgalomtól mentes lakókörnyezetben helyezkedik el.

A bölcsődéhez tartozó tágas udvar egész évben használható, ahol a gyermekeket árnyas fák és korszerű, biztonságos kültéri játékok várják. A szabadtéri játék napi szinten biztosított, ezzel is támogatva a gyermekek mozgásigényének kielégítését és egészséges fejlődését.

Az intézmény emeleti részén kialakított Játszóház célja, hogy lehetőséget biztosítson a szülő-gyermek közös élményeinek megélésére. A foglalkozások során a szülők szakember segítségével kapnak támogatást a gyermekneveléshez, illetve erősödik a család és az intézmény közötti együttműködés.

A bölcsőde nevelési programjának kiemelt területei az egészséges életmódra nevelés és a környezettudatosság kialakítása. Céljuk a gyermekek testi-lelki jólétének elősegítése szeretetteljes, biztonságot nyújtó környezetben, a családokkal szoros együttműködésben.

Kuckó Bölcsőde

A Kuckó Bölcsőde a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény legkisebb tagintézménye, **38 férőhellyel** biztosít napközbeni ellátást a három év alatti gyermekek számára. A bölcsőde csendes, családi házas övezetben, a belvároshoz közel, a Hadnagy utca elején helyezkedik el, nyugodt, barátságos környezetben.

Az épület eredetileg polgári családi háznak épült, és 1952 óta működik bölcsődeként. Az elmúlt évek során jelentős felújításon és átalakításon esett át, amelynek eredményeként egy modern, családias jellegű, az épület eredeti adottságait figyelembe vevő intézmény jött létre.

A felújítás és bővítés eredményeként az épületben Babóca Mini Bölcsőde is helyet kapott.

A Kuckó Bölcsőde szakmai programjában kiemelt hangsúlyt kap a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése, a szülőkkel való együttműködés támogatása, a nevelési partnerség elmélyítése.

Meseház Bölcsőde

A Meseház Bölcsőde 1981-ben épült a Fogaras utcában, az Ifjúsági lakótelep szívében. Az intézmény 90 férőhellyel várja a környéken élő három év alatti gyermekeket és családjaikat.

A parkosított, jól karbantartott udvar árnyékot adó fákkal és homokozókkal biztosít ideális környezetet a szabadtéri tevékenységekhez. Az intézmény négy gondozási egységből áll, összesen hét csoport működik, amelyekben a gyermekek napközbeni ellátása zajlik.

A barátságosan berendezett, jól felszerelt csoportszobák, valamint a kellemes fizikai és természeti környezet elősegítik a gyermekek testi, érzelmi és értelmi fejlődését.

A bölcsőde szakmai programjában kiemelt hangsúlyt kap a bábjátékra épülő nevelés, mely a gyermekek komplex személyiségfejlődésének támogatására irányul. A báb használata lehetőséget nyújt az érzelmek feldolgozására, a szociális készségek fejlődésére, valamint a kreatív gondolkodás ösztönzésére.

Napraforgó Bölcsőde

A Napraforgó Bölcsőde, eredetileg „Módszertani Bölcsőde” néven, 1971. augusztus 20-án nyitotta meg kapuit Szombathelyen, a Derkovits lakótelepen – e városrész második bölcsődéjeként. Az intézményt Dr. Flamis László megyei főorvos adta át ünnepélyes keretek között. A bölcsőde 2003. és 2013. között „Nyugat-dunántúli Regionális Módszertani Bölcsődeként” működött, ellátva Vas, Zala, valamint Győr-Moson-Sopron vármegye módszertani feladatait. 2014-től Napraforgó Bölcsőde néven működik tovább.

2017. február 15-től a Magyar Bölcsődék Egyesülete országos módszertani szervezetként történő kijelölésének eredményeként régióként bázisintézményeket jelölt ki. A nyugat-dunántúli régióban a módszertani feladatok szakmai támogatását a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény látja el, amelynek székhelye és központja a Napraforgó Bölcsőde.

A bölcsőde 78 férőhelyen biztosít napközbeni ellátást a három éven aluli gyermekek számára. A Napraforgó Bölcsőde 2024-ben sikeresen pályázott az „**Állatbarát Bölcsőde**” címre, amely a felelős állattartás és az állatokkal való kapcsolat ápolását a nevelési program szerves részévé emeli. A bölcsődei dolgozók elhivatottsága a madarak védelme és gondozása iránt további elismerést is eredményezett: az intézmény elnyerte a „**Madárbarát Munkahely**” címet is. A bölcsődében saját főzőkonyha működik, amely nemcsak a Napraforgó Bölcsőde gyermekei, hanem a Százszorszép Bölcsőde ételmezését is biztosítja. A bölcsőde szakmai programjában kiemelt szerepet kap a fenntarthatóság szemléletének közvetítése, valamint a környezeti nevelés a hagyományok tiszteletben tartása mellett. Ezek az értékek a mindennapi nevelőmunka részét képezik, elősegítve a gyermekek környezettudatos szemléletének kialakulását már a korai életszakaszban.

Százszorszép Bölcsőde

A Százszorszép Bölcsőde 1980 decemberében kezdte meg működését, jelenleg 104 férőhellyel látja el a három év alatti gyermekek napközbeni gondozását. Az intézmény a Derkovits városrész peremén, a belvároshoz közel, zárt, védett környezetben helyezkedik el, többszintes lakóépületek ölelésében.

A pavilonrendszerű épület külön bejáratokkal rendelkezik. Négy gondozási egységében összesen nyolc gyermekcsoport működik, ahol a nevelés-gondozás a gyermekek egyéni szükségleteihez és fejlettségéhez igazodva, szeretetteljes légkörben történik.

Szakmai programjában kiemelt hangsúlyt kap a népszokások felelevenítése, különös tekintettel a népi játékok és mondókák alkalmazására. A hagyományörző elemek beépítése a mindennapi tevékenységekbe hozzájárul a gyermekek kulturális identitásának formálásához, valamint gazdagítja érzelmi és szociális fejlődésüket.

Szedreskert Bölcsőde

A 40 férőhelyes Szedreskert Bölcsőde Szombathely legújabb építésű, fenntarthatósági szempontokat is figyelembe vevő, úgynevezett „zöld” bölcsődéje, amely a szentkirályi városrészen helyezkedik el. Az intézmény 2024. december 16-án nyitotta meg kapuit a családok

előtt. A több mint 600 millió forintos európai uniós támogatással megvalósult beruházás eredményeként egy korszerű, 450 négyzetméteres intézmény jött létre.

A bölcsődében a kötelező helyiségeken túl egy modern tornaszoba, illetve egy világos, parkosított udvarrész is helyet kapott, amely EU-szabványnak megfelelő, biztonságos játékokkal van felszerelve. Az intézmény közvetlen közelében 7 darab szülői parkolóhely is kialakításra került, elősegítve a családok kényelmes és gyors napi közlekedését.

Az új bölcsőde elhelyezkedéséből adódóan különösen vonzó a kisgyermekes családok körében. Három csoportszobában biztosítja 40 gyermek napközbeni ellátását, modern, gyermekközpontú környezetben. Az épület tágas, világos terei a kisgyermekek igényeihez, valamint a magas színvonalú szakmai munka elvárásaihoz igazodva kerültek kialakításra.

A három csoportszoba – a hozzájuk tartozó gyermekfürdők állatmintás csempedekorációi alapján – a Kutya, Cica és Nyuszi elnevezést kapta. A csoportszobák berendezése ergonomikus, esztétikus, és minden szempontból igazodik a gyermekek életkori sajátosságaihoz és szükségleteihez.

A gyermekek mozgásfejlődését a jól felszerelt tornaszoba támogatja, amely egyúttal a Pöttöm Torna foglalkozások helyszíne is. A játszóudvaron elhelyezett különféle mozgásfejlesztő eszközök változatos mozgásformák kipróbálására adnak lehetőséget, biztonságos környezetben. A nyári időszakban két professzionális párapapu gondoskodik a gyermekek komfortérzetéről.

Az udvar kertész által tervezett, gondozott zöldfelülete lehetőséget biztosít a gyermekek számára a növény- és állatvilág megfigyelésére, ezáltal elősegítve a természet iránti érdeklődés és szeretet kialakulását már kisgyermekkorban. A kert külön részében 6 magaságyás, egy komposztáló, valamint egy speciálisan kialakított taposó ösvény áll a gyermekek rendelkezésére, ösztönözve őket az aktív természetközeli élményekre.

A Szedreskert Bölcsőde szakmai programjának központi eleme a környezeti nevelés. A nevelési célkitűzések közé tartozik a környezetvédelemhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása, valamint a környezettudatos szemlélet kialakítása. A bölcsőde programjai szorosan kapcsolódnak a magyar hagyományokhoz, jeles napokhoz, világnapokhoz, valamint a környezet- és természetvédelem ünnepeihez, lehetőséget teremtve a közös élményekre és az érték közvetítésre már a kisgyermekkorban.

Városligeti Bölcsőde

A 48 férőhelyes Városligeti Bölcsőde Szombathely legújabb, korszerűen kialakított bölcsődéje, amely pályázati forrásból valósult meg, a Szombathelyi Markusovszky Kórházzal szemben. A 2023 áprilisában megnyílt intézmény elsősorban a kórházi dolgozók, a belvárosban élő családok, valamint a gyermekgondozási időszak után munkába visszatérő szülők igényeire reagálva jött létre.

A bölcsőde két gondozási egységében négy csoport működik, melyek mindegyike saját gyermekfürdővel és öltözőhelyiséggel rendelkezik. Az épület korszerű, gyermekközpontú kialakítása magas színvonalú szakmai munkavégzést tesz lehetővé, és egyúttal megfelel a családbarát intézményekkel szemben támasztott követelményeknek is.

A családok támogatása érdekében az egészséges életmód elősegítésére több kiegészítő szolgáltatást is biztosítanak. Az intézmény különlegessége a modern Himalája sótéglával felszerelt sószoba, amely hozzájárul a gyermekek légzőszervi egészségének megőrzéséhez. A tornaterem tágas, jól felszerelt, számos nagymozgást fejlesztő eszközzel áll a gyermekek rendelkezésére, ahol rendszeresen szerveznek Pöttöm torna és Gyermekjoga foglalkozásokat.

A kültéri játékkeret biztonságos, színes gumiburkolat borítja, ahol változatos mozgásfejlesztő eszközökkel biztosítjuk a szabad levegőn történő aktív tevékenységeket. A kert kialakításánál kiemelt figyelmet fordítottunk a fenntarthatóságra: a meglévő fák és növényzet megőrzése mellett, a szakmai előírásoknak megfelelő új növénytelepítés is megvalósult.

A Városligeti Bölcsőde szakmai programja középpontjába a gyermekek testi és lelki egészségének megőrzését és fejlesztését helyezi. A komplex művészeti nevelés – mint fejlesztő és támogató eszköz – integrált módon jelenik meg a mindennapi nevelési gyakorlatban, hozzájárulva a gyermekek sokoldalú fejlődéséhez.

Babóca Mini Bölcsőde

A Babóca Mini Bölcsőde 2019-ben került áthelyezésre a Csodaország Bölcsődéből a Kuckó Bölcsődébe, az intézmény épületének felújítását és bővítését követően. Az újonnan kialakított mini bölcsődei csoport a korszerűen kibővített épületrészben kapott helyet, 7 férőhellyel.

A fejlesztés eredményeként egy modern csoportszoba, gyermekfürdő és öltözőhelyiség áll a kisgyermekek rendelkezésére. A belvárosi elhelyezkedésű, kislétszámú, családi hangulatú intézményforma iránt jelentős érdeklődés mutatkozik a környékbeli családok részéről, akik örömmel fogadják a gyermekközpontú, nyugodt ellátási lehetőséget.

A gondosan megtervezett, esztétikus és színes bútorzattal berendezett csoportszoba, valamint a bőséges, minőségi játékkészlet kiváló lehetőséget biztosít a gyermekek változatos játéktevékenységeinek kibontakoztatására.

A mini bölcsődei csoport tagjai a Kuckó Bölcsőde udvarának hátsó részét használják, ahol homokozó, beépített és mobil játszóeszközök szolgálják a biztonságos, aktív szabadtéri tevékenységek megvalósulását.

A szakmai program kiemelt eleme a család és a bölcsőde közötti szoros együttműködés támogatása, amely elősegíti a gyermekek beilleszkedését, fejlődését és a szülők kompetenciájának megerősítését.

Manócska Mini Bölcsőde

A Manócska Mini Bölcsőde 2017. január 1-jétől működik a Csodaország Bölcsőde keretein belül, kifejezetten családi, kisgyermekközpontú ellátási formát kínálva a szülők számára. A mini bölcsődei ellátás sajátossága, hogy a kis létszámú csoport lehetővé teszi az egyéni igényekhez igazodó, személyesebb gondozási-nevelési kapcsolat kialakítását.

A Manócska Mini Bölcsőde előzménye a 2013 őszén pályázati forrásból kialakított, két csoportos családi napközi, amely a Csodaország Bölcsőde egyik gondozási egységében kezdte meg működését. A későbbi jogszabályi változások következtében az ellátási forma átalakításra került, így jött létre két mini bölcsődei csoport. Ezek közül a Babóca Mini Bölcsőde 2019-ben áthelyezésre került a Kuckó Bölcsődébe.

A jelenleg működő Manócska csoport 7 férőhelyes, ahol olyan gyermekek ellátása történik, akik számára a kis létszámú, nyugodt, biztonságos közeg előnyt jelent. A szülők számára is támogatást nyújtunk, segítve a szülői kompetenciák megerősítését és a gyermekneveléssel kapcsolatos kérdésekben való eligazodást.

Szakmai programjuk középpontjában az egészséges életmódra nevelés áll. Kiemelt figyelmet fordítanak a rendszeres, változatos mozgásos tevékenységek biztosítására a tornaszobai foglalkozások és a mindennapi szabadban való játék keretében.

A személyes gondoskodást igénybevevők, és a személyes gondoskodást végzők jogai

A gyermeki jogok védelme

A gyermek joga:

- Segítséget kapjon a **saját családjában** történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését **veszélyeztető helyzet elhárításához**, a társadalomba való beilleszkedéséhez.
- **Sérülés, tartós betegség** esetén a fejlődését és személyisége kibontakoztatását segítő különleges ellátásban részesüljön.
- A fejlődésére **ártalmas környezeti és társadalmi hatások**, valamint az egészségre káros szerek ellen **védelemben** részesüljön.
- **Emberi méltóságát** tiszteletben tartás, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben **védelemben** részesüljön.
- A **hátrányos megkülönböztetés** minden formájától **mentes** gondozásban – nevelésben részesüljön.
- A védelme érdekében eljáró szakemberek –különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében – **egységes elvek és módszertan alkalmazásával** járjanak el.
- A médiában **fejlettségének megfelelő**, ismeretei bővítését segítő, a **magyar nyelv és kultúra** értékeit őrző műsorokhoz való hozzáféréshez, továbbá, hogy **védelmet élvezzen** az olyan káros hatásokkal szemben, mint a **gyűlöletkeltés, az erőszak és a pornográfia**.
- A **zaklatás internetes formáival** szembeni hatékony fellépéshez, **védelemhez**.¹

A szülő joga:

- **Megválassza az intézményt**, melyre gyermeke nevelését – gondozását bízta,
- **Megismerhesse a gyermekcsoportok életét**
- Megismerje a **nevelési – gondozási elveket**,
- **Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon** a kisgyermeknevelőtől,

- **Véleményt mondjon**, illetve javaslatot tegyen a **bölcsőde működésével** kapcsolatban,
- **Megismerje** saját gyermeke ellátásával kapcsolatos **dokumentumokat**.

A szülő kötelessége:

- **Együttműködjön** a gyermeke ellátásában nevelésében közreműködő személyekkel és intézményekkel.
- A fizetendő **térítési díjat** időben **befizesse**.
- Az intézmény **házirendjét betartsa**.

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

Az intézményben dolgozók jogai:

- Az intézményben dolgozók joga, hogy személyüket megbecsüljék, *emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat* tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.
- Munkájuk során **hozzájussanak** a szükséges **információkhoz**.
- Munkájuk során **védelemre jogosultak** a velük szemben **jogsértő** vagy etikátlan **bánásmóddal** szemben.
- A gyermekek érdekeit szem előtt tartva, ennek figyelembevételével joga van, hogy **egyéni, magánéleti, állampolgári jogait** figyelembe vegyék, tiszteletben tartsák.
- Jogosultak **saját érdekeik képviselésében** érdekvédelmi fórumot, Közalkalmazotti Tanácsot működtetni, jogosultak a Magyar Bölcsődék Egyesületének, valamint a Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezetének tagságára.

Az intézményben dolgozók kötelessége:

- A kisgyermeknevelők munkájuk ellátása során büntetőjogi szempontból **közfeladatot ellátó személynek minősülnek**, a foglalkoztatni kívánt személy a jogviszony létesítését megelőzően hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy nem büntetett előéletű, és büntető eljárás vele szemben nem áll fenn. (i)
- **A munkavállaló köteles** a munkáltató által előírt helyen és időben munkára képes állapotban megjelenni.

- A munkaideje alatt - munkavégzés céljából, **munkára képes állapotban** - a munkáltató rendelkezésére állni.
- A munkáját személyesen, az általában elvárható **szakértelemmel és gondossággal**, a munkájára vonatkozó szabályok, előírások, utasítások és szokások szerint végezni,
- A munkakörének ellátásához szükséges **bizalomnak megfelelő magatartást** tanúsítani, munkatársaival **együttműködni.** ⁽ⁱⁱ⁾
- **Köteles** a részére előírt **orvosi vizsgálaton részt venni.**
- A biztonságos **munkavégzésre alkalmas állapotban**, a munkavédelemre vonatkozó szabályok, utasítások megtartásával, a munkavédelmi oktatásnak megfelelően **végezni a munkáját.**
- **A munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani** és azokat a munkavégzés során alkalmazni. ⁽ⁱⁱⁱ⁾

Gyermekvédelem

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézményben gyermekvédelmi felelős tevékenykedik. Ha a bölcsődében gyermeket veszélyeztető problémát észlelünk, a bölcsődevezetővel együtt koordinálja a gyermekvédelmi munkát.

A gyermekvédelmi felelős, gyermekjogi képviselő személyéről, elérhetőségéről a szülőket a nevelési év elején tájékoztatjuk, a Házirendben feltüntetjük, a gyermekköltözőkben kifüggesztésre kerül.

Az intézmény rendelkezik saját eljárásrenddel a veszélyeztetettség megelőzésére és kezelésére. A szabályzatot minden bölcsődében dolgozó munkavállaló megismerte, tisztában van jelzési kötelezettségével és a jelzés módjával. Minden bölcsődében kihelyezésre kerültek a jelzőlapok, mellyel munkatársaink jelzési kötelezettségüknek írásban tehetnek eleget.

Célunk: a prevenció, a gyermek hátrányos helyzetének csökkentése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve segítségnyújtás, együttműködés a családokkal, különböző szakemberekkel. Olyan feltételek megteremtésére törekszünk, ahol minden gyermek biztonságban és jól érzi magát, és képességeit, készségeit a lehető legjobban ki tudjuk bontakoztatni.

A problémával küzdő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére irányuló tevékenységünk, szükség esetén más intézményekkel, szakemberekkel együttműködve történik, a kompetencia határok figyelembevételével.

Az intézmény tagbölcsődéinek összes gyermeköltözőjében kifüggesztésre került a **Gyermekjogi képviselő** elérhetősége, így biztosított a szülők számára a gyermekjogi képviselő személyének megismerése, és a vele való kapcsolatfelvétel lehetősége.

A Szombathelyi EBI-ben **Érdekképviseleti Fórum** működik. A gyermek szülője panasszal élhet az intézmény vezetőjénél, vagy az érdekképviseleti fórumnál az ellátást érintő kifogások jelzése, és orvoslása érdekében, valamint a gyermeki jogok sérelme és az intézmény dolgozóinak kötelelességzése esetén.

Az intézmény személyi feltételei

Engedélyezett létszám:	202 fő
Szakmai tevékenységet ellátók: (124+31=155)	155 fő
Ebből bölcsődei dajka	31 fő
In. üzemeltetés kapcs.:	47 fő (ebből 1 fő 6 órás)
Intézmény dolgozói létszáma:	202 fő

I. táblázat A Szombathelyi EBI dolgozói létszáma foglalkozások szerint

Szombathelyi EBI dolgozói	Fő	
Szakmai tevékenységet ellátók	155 fő	
Intézményvezető	1 fő	
Intézményvezető helyettes	1 fő	
Szaktanácsadó	1 fő	
Konduktor	1 fő	
Gyógypedagógus	1 fő	
Kisgyermeknevelők	119 fő	
Bölcsődei dajka	31 fő	
Int. üzemeltetéshez kapcsolódó tevékenységet ellátók	47 fő	
Szakácsnő	6 fő	
Konyhai kisegítő	15 fő	(1 fő konyhai kisegítő rész munkaidős)

Szakmunkás	3 fő	
Gépkocsivezető	3 fő	
Udvari karbantartó	7 fő	
Élelmezésvezető	2 fő	
Mosónő	2 fő	
Varrónő	1 fő	
Gazdasági-ügyviteli dolgozó	8 fő	
Összesen:	202 fő	

Szakdolgozók iskolai végzettség szerinti megoszlása

Kisgyermeknevelők, Szaktanácsadó, Konduktor, Gyógypedagógus

2. táblázat Szakdolgozók iskolai végzettsége (kisgyermeknevelők, konduktor, gyógypedagógus)

Szakdolgozók végzettsége	Fő
Egyetem (PED.)	3 fő
Főiskola (PED.)	64 fő
Szakkondozó (felsőfokú szakképesítés)	53 fő
Csecsemő és gyermekgondozó (középfokú szakképesítés)	3 fő
Csecsemő és gyermekgondozó (szakiskolát végzett)	1 fő
Összesen:	124 fő

Bölcsődei dajkák

3. táblázat Szakdolgozók, bölcsődei dajkák besorolása

Besorolási kategória	Fő
A	6 fő
B	11 fő
C	5 fő
D	9 fő
Összesen (fő)	31 fő

Bölcsődéinkben 2020. szeptembere óta egy fő konduktor, illetve 2021. szeptembere óta egy fő gyógypedagógus teljes állásban segíti a szakmai munkát. A beszoktatás időszakában megismerik a családokat, az adaptációs időszakban támogatást, információt nyújtanak a szülőknek.

A bölcsőde konduktora, TSMT terapeutája Pöttöm Torna néven 10 alkalmas játékos foglalkozást tart a bölcsőde csoportjainak.

A torna mozgásfejlesztésen túl szűrő funkciót is ellát. A 10. alkalom végén a konduktor felveszi a kapcsolatot azon gyermekek szüleivel, akik esetében fejlődésbeli elmaradást tapasztal.

A szülőkonzultáció után megkezdődik a gyermekek felmérése, a fejlesztési terv kidolgozása, a fejlesztési folyamat.

A gyógypedagógus a csoportokat járva játszik a gyerekekkel, nyomon követi a fejlődésüket. Amennyiben egy gyermeknél késést, elakadást, megtorpanást észlel, a családdal szoros együttműködésben, a kisgyermeknevelők bevonásával, a kompetencia határok betartásával megkezdi a gyermek felmérését, fejlesztését. Kisgyermeknevelői vagy szülői jelzés esetében a gyógypedagógus a szülő engedélyével és jelenlétében BKFK-SEED tesztet végez. Az eredmények függvényében, szükség esetén javaslatot tesznek egyéb szakember bevonására.

Hét fő munkatárs látja el az ügyviteli feladatokat, a *gazdasági hivatalban dolgozik 6 fő, 1 fő adminisztrátor az EBI központjában végzi az adminisztrációs teendőket.* ezen kívül 7 fő udvari munkás és 3 fő szakmunkás segíti a bölcsődék környezetének és állagának megóvását.

*Az étellemezési csoportban 1 fő élelemezésvezető és 1 fő dietetikus szervezi és felügyeli a főző és tálalókonyhák működését, ellenőrzi és szervezi az alapanyagok beszerzését, tárolását, gondoskodik a **37/2014. (IV. 30.) EMMI** rendelet a közétkeztetésre vonatkozó szabályainak betartásáról, az egészséges és korszerű táplálkozás biztosításáról. Az élelmiszerszállítást és az egyéb anyagok beszerzését 3 fő gépkocsivezető végzi.*

Intézményünk Bokréta Bölcsődéjében központi mosoda és varroda működik, amely az intézmény textiliáinak tisztítása mellett bérmosást is végez. A gyermekek gondozásához szükséges textiliák nagy részét a megfelelő méteráruból itt varrják, mint a gyermekek által használt ágyneműk, asztalterítők, előkéek, pelenkák stb.

Munkakör megoszlása telephelyenként

4. táblázat Az intézmény dolgozóinak megoszlása munkakörönként (2024. december)

Bölcsőde	Fő	Intézményvezető és helyettes	Szaktanácsadó, Konduktőr, Gyógypedagógus	Bölcsődevezető és helyettese	Kisgyermeknevelő	Bölcsődei dajka	Szakács	Konyhai kisegítő	Gazdasági vezető és helyettese	Ügyviteli dolgozó	Élelmezés	Szakt munkás	Gépkocsivezető	Udvari karbantartó	Mosoda
VÁROSLIGETI	13			1	8	2		1						1	
KUCKÓ	12			1	7	3		1							
CSICSERGŐ	14			1	9	2		1						1	
CSODAORSZÁG	28			2	16	5	2	2						1	
BOKRÉTA	29			2	14	4	2	3				1		1	2
NAPRAFORGÓ	30	2	3	2	13	4	2	2		1				1	
MESEHÁZ	24			2	15	4		2						1	
SZÁZSZORSZÉP	26			2	17	5		2							
SZEDRESKERT	11			1	6	2		1						1	
GAZDASÁGI HIVATAL	15								2	5	2	3	3		
Összesen:	202	2	3	14	105	31	6	15	2	6	2	4	3	7	2

Az intézmény tárgyi feltételei

A bölcsődék helyiségei:

- Főzőkonyha/ tálalókonyha és az ahhoz kapcsolódó helyiségek
- Edénytároló
- Vegyi áruraktár
- Mosó-és vasaló helyiség
- Mosoda (Bokréta Bölcsőde)
- Dolgozói öltöző
- Felnőtt mosdó zuhanyzóval
- Akadálymentes mosdó
- Takarítószer raktár
- Só-szoba (Csicsergő, Meseház, Csodaország, Kuckó, Városligeti Bölcsőde)
- Felnőtt mosdó
- Dolgozói étkező
- Irodák
- Előadóterem (Napraforgó, Csicsergő Bölcsőde)
- Könyvtár (Napraforgó Bölcsőde)
- Csoportszobák
- Gyermekfürdők
- Gyermeköltözők
- Levegőztető terasz
- Baba-mama szoba
- Játéktároló helyiség
- Udvari játéktároló ház
- Udvari gyermek WC és mosdó (Városligeti, Szedreskert bölcsődék)
- Tornaszoba (Napraforgó, Csicsergő, Szákszország, Meseház, Bokréta, Csodaország, Városligeti, Szedreskert bölcsődék)

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezet- bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit -, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja. Intézményünk hét bölcsődéjében és két

minibölcsődéjében az elmúlt évek folyamán számos felújítás, korszerűsítés folyt. Két bölcsőde újonnan épült a korszerű kisgyermekellátás követelményeinek teljeskörű figyelembevételével. Az esztétikai és a szakmai követelményeknek megfelelő környezet biztosítja a gyermekek minőségi ellátását, valamint olyan munkahelyi miliőt biztosít a munkavállalóknak, amelyek támogatják a kellemes légkört, a motivált, magas színvonalú szakmai munkát.

A Szombathelyi EBI kilenc tagbölcsődéjében és két minibölcsődéjében 26 bölcsődei egységben 50 gyermekcsoport működik. Három tagbölcsődében 1-1 csoport az épületek sajátos adottsága miatt különálló egységet képez, ezen kívül két mini bölcsődei csoportban folyik a nevelő-gondozó tevékenység.

A gyermek ellátásához kapcsolódó helyiségek a bölcsődében

Gyermeköltöző

A gyermeköltöző (átadó) a gyermekbejárat előteréből nyílik, a fürdőszobához átlátszó üvegezett ajtóval kapcsolódik. Felszerelése a gyermekek életkorához igazodik. Megtalálhatók benne a gyermekek jelével ellátott szekrények, melyekben a ruhák kerülnek elhelyezésre, és cipőtároló. A gyermekek életkorához igazodóan a különböző csoportokban eltérő ülőalkalmasságok állnak a gyermekek rendelkezésére.

Ennek értelmében a csecsemő csoportban alacsonyabban lévő szivacsok, szőnyeg, míg a típegő és nagycsoportban már kis padok is megjelennek erre a célra. A gyermeköltözőben is található pelenkázó vagy öltöztető asztal, melyet elsősorban a szülők használnak a reggeli és délutáni öltöztetések alkalmával. A szekrények úgy vannak kialakítva, hogy a balesetvédelmi előírásoknak megfeleljenek, a padok, a gyermekek magasságában elhelyezett fogasok támogatják a gyermekek önállósulási törekvéseit. A zárt szekrényekben a gyermekek ruhái egymástól elkülönítve, higiénikusan kerülnek elhelyezésre.

A gyermeköltözőkben hirdető és tájékoztató táblákon kerülnek kifüggesztésre a közérdekű adatok, mint a gyermekvédelmi felelős elérhetősége, a házirend, a szakmai program, az étlap, ezen kívül az aktuális információk, várható programok.

Gyermekfürdő

A fürdőszoba közvetlenül kapcsolódik a gyermekszobához, így biztosítja a szobában játszó gyermekekre a rálátást.

A gyermek gondozását és önállósodását segítő berendezési tárgyak és eszközök a gyermek méretéhez és fejlettségéhez igazodnak. Az előírásoknak megfelelő számban gyermekmosdó (peremmagasság: 45 cm) hideg-meleg vízzel, keverő csappal; gyermek WC-k, beépített gyermekfürdőkád, illetve zuhanytálca hideg-meleg vízzel, keverő csapteleppel, flexibilis zuhanyozóval, pólázóasztalok; minden gyermek részére saját fésű és törülköző elhelyezésére alkalmas tartó, a gyermek teljes alakját mutató tükör a gyermek magasságában elhelyezve, fogmosópohár tartó. A fürdőszobákban a gyermekek számára álló egymástól külön álló fakkokban kerül elhelyezésre az otthonról hozott pelenka, törülköző és popsikrém. A fürdőszoba csempével borított, ami jól tisztítható, fertőtleníthető.

Csoportszoba

A bútorozást balesetmentesen, a gyermekek fejlettségét követve alakítjuk. A helyiségnek hézagmentes, mosható, fertőtleníthető és tartós melegpadló (parketta) burkolata van. Az oldalfalakat 1,30 m magas ütés- és kopásálló, mosható és fertőtleníthető burkolat védi. A gyermekszobákban a világítás közvetett (káprázásmentes) formában került kialakításra (fényerősség min. 400 Lux); a szobák falai világosak, meleg színűek, a mennyezet fehér, a bútorzat fénytelen felületű. A játékeszközök a gyermekek szemmagasságában nyitott polcokon kerültek elhelyezésre, mennyisége az adott csoport létszámának megfelelő, a kiválasztásánál a szakemberek minden esetben figyelembe veszik a gyermekek életkorát, és fejlettségét.

Levegőztető terasz

Bölcsődében a játszóudvarnak kapcsolódnia kell a csoportszobából közvetlenül megközelíthető teraszhoz. Esős, szeles időben védett helyen tudnak levegőzni a gyermekek.

Játszóudvar

A **játszóudvar** funkciója a gyermekek szabad levegőn történő játékához szükséges mozgástér biztosítására szolgál. A játszóudvarokon burkolt és füvesített felületek kerültek kialakításra, árnyékolt homokozók, telepített és mobiljátékok támogatják a szabad, örömteli mozgás lehetőségét. A telepített játszószerkezetek füvesített területen, illetve gumitéglával burkolt területen kerültek elhelyezésre. /1 m esési magasság felett, az esési területen az MSZ EN 1177 vonatkozó szabvány szerint, ütécscillapító talajt kell kialakítani (gumitégla, homok, füves terület, laza faforgács)./ A játszóudvarok árnyékolását gyorsan fejlődő, nagy lombzatú, kevésbé igényes fák biztosítják. Az örökzöld és lombhullató növények 30-70 %-os megoszlásúak.

Játékkészlet

Az egyes gyermekcsoportok játékkészleteinek összeválogatásakor egészségügyi és pedagógiai szempontokat veszünk figyelembe.

Egészségügyi szempontok:

- Könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen,
- Balesetet ne okozzon – ne legyen törött, ne legyen könnyen törhető, ne essen szét darabjaira, éles sarkai ne legyenek, ne lógjon hosszú zsinóron, ne legyen túl nehéz,
- Csecsemő és tipegő korban ne legyen olyan kisméretű, hogy orrba, fülbe, garatba kerülhessen!

Pedagógiai szempontok:

- Minden tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek (manipuláció, konstruálás, utánozó-, szerepjáték, mozgásfejlesztő játék..., stb.),
- A játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését,
- Több fajta tevékenységre lehessen felhasználni,
- Legyenek más nemzetek szokásait tükröző játékok,
- Játékválasztásnál legyen szempont a nemek közötti egyenlőség elvének betartása (a kislányoknak is legyen autó, a fiúknak is baba).

Kivitelezés:

- Igényes legyen,
- A fokozott használatra számítva készüljön.

Elhelyezése:

- Nyitott játékpolcon,
- Tárolóedényekben (vödrökben, kosarakban),
- Kisgyermeknevelő által elérhető polcon (felügyeletet igénylő játékok).

Alapjátékok (minden csoportban biztosítani kell):

- játszókendők,
- babák,
- labdák,
- képeskönyvek,
- mozgásfejlesztők.

Csecsemőkorú gyermekek játéakai

A játékoknak mérete, súlya, alakja olyan, hogy ha a csecsemő rájuk fekszik, vagy magára ejti őket, ez ne legyen számára fájdalmas vagy ijesztő, kellemetlen. A csecsemők részére válogatott játékoknak nincs olyan része, amit a gyermek lenyelhet. Nem adunk szőrmeállatokat, hajas babákat, mert a mindent a szájába vevő csecsemő számára rendkívül veszélyesek a torkára tapadó, esetleg a légutakba kerülő szőrszálak. Mennyiségét tekintve – kivéve a nagyméretű játékokat – minden gyermeknek jut azonos típusú játék (baba, mackó, könyv).

Csecsemő részére jól megmarkolható, rázható játékok:

- játzókendők,
- frottír labdák,
- csörgők,
- rágókák.
- változatos felületű textil figurák: babák, macik, nyuszik stb.

Csecsemőknek is adhatók:

- építőjátékok egyes elemei, amelyek önmagukban is alkalmasak a manipulációra,
- karikák,
- Montessori torony korongjai,
- hordó- és kockasorok,
- homokozóformák.

Üreges játékok:

- vödrök,
- tálak,
- kosarak,
- könyvek: egy ábrás, textil, műanyag, keménylapú,
- nagyméretű eszközök: labdák, mászópárnák, úszógumik, autó, labda.

Tipegő korú gyermekek játéakai

A nagyméretű játékok kivételével minden gyermeknek jut azonos típusú játék (baba, mackó, könyv, autó, labda). A gyűjtögető-soralkotó játék korszakában az arra alkalmas játékféleségből a csoportlétszám 3-4-szerese áll rendelkezésre.

Konstruáló játékok: DUPLO LEGO, fa építőkocka, Montessorik, baby logik, pohársorok, hordósorok, formakirakók, nagyméretű gyöngyök.

Nagymozgásos játékok: hordár kocsik, autók, dömperek, motorok, triciklik, mászóka, alagút, baby csúszda, labdák.

Húzogatható, tologatható eszközök: vonatok, autók.

Üreges játékok: kosarak, szatyrok, vödrök, tálak, talicskák.

Homokozó játékok: vödrök, lapátok, homokozó formák, sziták.

Babák, macik, állatfigurák (plüss, frottír).

Használati eszközök: lábasok, tányérok, poharak, sziták, szűrők.

Könyvek: elsősorban keménylapú lapozó és leporelló.

Alkotó játék eszközei: zsírkréta, ceruza, filctoll, gyurma (só-liszt, főzött), stb; Ezeket felhasználás után állandóan pótoljuk.

Nagy csoportos gyermekek játéakai

A tipegő csoport eszközeit biztosítjuk az alábbi játéktípusokkal kiegészítve:

A szerepjáték kellékei: szerszámok, főzőedények, gyúrótábla, vágódeszka, babaruhák, takarók, seprű, lapát, orvosi táska, telefon, kisebb méretű felnőtt ruhák, sapkák, kendők, táskák, cipők, fodráskellékek. Úgy helyezzük el, rendszerezve, hogy felhívó jellegük érvényesüljön, pl. ruhákat, kötényeket akasztóra stb.

Babák: karakterbabák, etnikai különbségeket hangsúlyozó babafajták, bábok.

Kisméretű gyöngyök, fűzős játékok.

Alkotó játék eszközei: zsírkréta, ceruza, filctoll, festék, gyurma (só-liszt, főzött), olló, különböző minőségű papírok, ragasztó, falevél, gesztenye, iskolatábla, kréta stb. Ezeket állandóan pótolni kell.

Könyvek: elsősorban lapozható mese- és képeskönyvek.

Zenei hangot adó eszközök, ritmus hangszerek. (iv)

A bölcsődei nevelés

A Bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramja (a továbbiakban: Alapprogram) tartalmazza a bölcsődei nevelés célját és feladatait. Az Alapprogram összhangban van Magyarország Alaptörvényével, valamint a három év alatti korosztályra vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal. Keretet ad a bölcsődékben folyó szakmai munkának Magyarország összes bölcsődéjére és mini bölcsődéjére, munkahelyi bölcsődéire és családi bölcsődéire vonatkozóan, azok sajátosságainak figyelembevételével.

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A bölcsődei nevelés középpontjába a kisgyermeket nevelő család áll. A családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nemcsak a kisgyermek nevelését, hanem az egész család támogatását célozza meg.

Intézményünk bölcsődéi és mini bölcsődéi helyi szakmai programot készítenek, amelyek az Alapprogrammal összhangban az intézmény tárgyi és személyi adottságait figyelembe véve, ezeket hasznosítva teszik egyedivé a bölcsődében zajló nevelő-gondozó tevékenységet. (Y)

ALAPFELADATOK, CÉLOK

A bölcsődei nevelés alapfeladatait az Bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramjában foglaltak szerint érvényesítjük a gyakorlatban.

Konkrét célkitűzéseink

- A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, a család erősségeire építve, a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtése.
- A megváltozott környezeti és társadalmi körülmények között a testi és mentális egészség megőrzése az ellátottak, és a munkavállalók tekintetében is.
- Magas szintű nevelői tevékenység végzése mely hozzájárul az optimális személyiségfejlődéshez úgy, hogy minden gyermek egyéniség maradjon a csoportban.
- Jól szervezett, folyamatos, rugalmas napirend kialakítása a gyermek igényeihez igazodva.
- Elősegíteni a gyermek harmonikus fejlődését feltétel nélküli szeretettel és elfogadással.
- Tapasztalatszerzési és választási lehetőségek biztosításával erősíteni a gyermeki kompetenciaképzést és a gyermeki identitás alakulását. Pozitív viselkedésmintákat nyújtani.
- A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve.
- *A környezeti nevelés fontossága, a fenntarthatóság közvetítése.* Programjainkkal és kezdeményezéseinkkel bevonni a családokat a környezetvédelem és környezet megóvásának folyamatába.
- *Állatbarát Bölcsődeként és Madárbarát Munkahelyként* érzékenyíteni a munkatársakat és családokat a környezet szeretetére és védelmének fontosságára.
- Az intézményben dolgozó konduktor és gyógypedagógus segítségével a fejlődésbeli lemaradások mielőbbi feltárása, hatékony beavatkozás a koragyermekkorai intervenciók szemléletnek megfelelően. A csoportban nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében minél fiatalabb életkortól kezdve támogatni a rehabilitációt és rehabilitációt.
- A néphagyományok felelevenítése az élménypedagógia módszereivel, a gyermeket a cselekvésen keresztül megismertetni a népszokásokkal, népi játékokkal, mondókákkal.
- A szocializáció biztosítása az életkor, az egyéni sajátosságok, és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- Alapellátáson túli szolgáltatások szervezése, mint nyári testvértábor, babamuzsika, játszóház közösen a családokkal, pöttöm torna a délelőttök folyamán, konduktor

irányításával heti rendszerességgel, só szoba használata a téli időszakban az idegen nyelvek (német/angol) nyelv megismertetése és megkedveltetése a 2,5 - 3 éves gyermekek körében, amennyiben szülői igény van a szolgáltatás iránt.

- A konduktor és gyógypedagógus segítségével a fejlődésbeli lemaradások észlelése, prevenció, kora gyermekkori intervenciók tevékenység.

A bölcsődei nevelés feladatai

A bölcsődei nevelés feladata a családban nevelkedő kisgyermek bölcsődei nevelésének és esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes – 3 éves egészséges, és a 20 hetes - 6 éves sajátos nevelésű igényű gyermek testi - és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére törekvés. A sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációjának és rehabilitációjának segítése a gondozás, nevelés, az egyéni és a csoportos foglalkozások keretében.

1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsőde, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat, elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

A családok és a bölcsőde kapcsolatának megalapozására már a gyermek bölcsődei felvételét megelőzően több alkalom is biztosított, ezek a bölcsőde kóstolgot, családlátogatás, nyílt napok. Lehetőséget nyújtanak a családok számára, hogy belesláthassanak az intézményben folyó szakmai munkába, a gyermekcsoportok életébe, a szakemberek képet kapnak a családok

szokásairól, normarendszeréről, érzelmi légköréről. Az adaptációs időszak után is lényeges a folyamatos kapcsolattartás, amelyre a napi beszélgetések, szülőcsoportos megbeszélések, a családi programok kínálnak alternatívát. Nagy érdeklődéssel fogadták a családok a már második alkalommal megrendezett Bölcsőde Expo rendezvényt, amely kifejezetten a családok tájékoztatására, tanácsadásra, minőségi idő eltöltésére, a bölcsődei nevelés bemutatására irányul. Ez a rendezvény tervezettem minden év májusában megszervezésre kerül.

2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, kisgyermek életkorához, évszakhoz igazodó napirend biztosítja az elegendő időt a gondozási tevékenységekre, az étkezésre, a tisztálkodásra, a mozgásra, a szabad levegőn való aktív tevékenységekre, a játékra és a pihenésre is.

Az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozás, valamint az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítása az egészséges életmód, az egészségnevelés és a prevenció fontos pillérei.

Az intézményben három főzőkonyha és hat tálalókonyha működik. Dietetikus állítja össze a gyermekek életkorának megfelelő, változatos, mennyiségileg és minőségileg is megfelelő idényjellegű étrendet. Bölcsődéinkben szükség szerint biztosítunk a gyermekek számára megfelelő diétás étkezést, korszerűen berendezett főzőkonyháinkban a higiénés követelményeknek megfelelő, korszerű konyhatechnikával készült, ízletes ételekkel, a családok számára receptek és mintaétrendek ajánlásával alapozzuk meg a gyermekek egészséges táplálkozását.

A reformétkezés bevezetésével a jogszabályi kereteken belül törekszünk arra, hogy jó mintát nyújtsunk a családok számára az egészséges étkezésről.

A higiénés szokások elsajátítása a prevenció fontos eszköze, ezért nagy hangsúlyt fektetünk ezek beépülésére. A reggeli érkezéskor, az étkezések előtt, a fürdőszobai tevékenységek során, valamint szükség szerinti kézmosás, az étkezések utáni szájápolás szabályainak elsajátítása, az időjárásnak megfelelő, szabad mozgást támogató öltözködés, a nyári napsugárzás elleni védelem, a folyamatos folyadékpótlás biztosítása mind az egészségvédelmet és egészségmegőrzést szolgálja.

A prevenciós feladatok megvalósításában intézményünkben speciális szakemberek vesznek részt – dietetikus, konduktor, gyógypedagógus. A konduktor vezetésével nyolc bölcsődében szolgáltatás keretében zajlik a Pöttöm torna, a mozgásos tevékenység lehetőséget nyújt a nagymozgások fejlesztésére, a fejlődésbeli lemaradások mielőbbi észlelésére. A tornaszobák bordásfallal, padokkal és más változatos mozgások végzésére alkalmas eszközökkel vannak felszerelve. Preventív szerepet tölt be az öt bölcsődében megtalálható Só-szoba, amely a felsőlégúti megbetegedések megelőzését célozza meg, Szükség esetén pszichológus, mentálhigiénés szakember is bevonható, kapcsolatban állunk a Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal.

3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A feladat megvalósításának alapja az érzelmi biztonságot nyújtó nevelői magatartás. Ez magában foglalja, a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődébe kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, tolerancia, empátia gyakorlásának szinterei. Ezek felismerése és támogatása hozzájárul az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

A gondozás intim helyzetei alkalmasak a kisgyermeknevelő és a gyermek közti bizalomteljes kapcsolat megteremtésére, a játék helyzeteiben az ölbéli játékok, mondókák hangulatának közös élménye elősegíti a gyermekek érzelmi biztonságának kialakulását a bölcsődei környezetben.

Az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére is törekedni kell. A közös tevékenységek során a gyermekek elsajátítják a társas együttélés szabályait, megtapasztalják azt, hogy alkotásait megbecsüljük, ők is vigyáznak saját és társaik műveire, rajzaira, festményeire. Minden bölcsődében, minden gyermekcsoportban együtt ünnepeljük a gyermekek születésnapját, a közösen átélt jeles napok öröme segíti az empátia, és az érzelmi kompetenciák alakulását.

A családi napok lehetőséget nyújtanak a családok számára, hogy minőségi időt töltsenek együtt a gyermekekkel, és ezek az alkalmak a bölcsődei szülői és gyermeki közösségek alakulására is pozitívan hatnak.

A babamuzsika és játszóház szolgáltatás kifejezetten a gyermek és szülő kapcsolatát erősíti a kisgyermeknevelők közreműködésével. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek kommunikatív képességének fejlesztése érdekében, az ingerekben gazdag nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés minden helyzetében. A gondozás helyzeteiben, valamint a mondókák, a mesélés, bábozás alkalmával a kisgyermeknevelő tiszta, nyelvileg érthető beszéde, a gyermekekre irányuló figyelme és válaszkészsége támogatja a gyermekek beszédképességének és kommunikációs készségeinek fejlődését.

Az intézményünkben dolgozó szakemberek különös figyelmet fordítanak a mesék, dalok és mondókák terén repertoárjuknak frissítésére, „eszközkészletük” bővítésére

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más szakemberek bevonásával is. Ezekben az esetekben lényeges a családok támogatása, szülői kompetenciáik megerősítése, a gyermekek beilleszkedésének segítése.

4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének kialakítása és erősítése, a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével történik. A bölcsődei nevelés helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A környező világ számos lehetőséget nyújt arra, hogy a gyermekek észlelhessék az őket körülvevő hangokat, illatokat, színeket, formákat, természeti jelenségeket, eseményeket. A kisgyermeknevelők feladata olyan helyzetek megteremtése, amely biztosítja a sokrétű tapasztalást, és az átélt élmények feldolgozását. A különböző tevékenységek alkalmával a tevékenységbe ágyazott tapasztalatszerzési lehetőségek bővítik a gyermekek ismereteit, az „én csinálom” öröme, az önálló és közös tevékenységek támogatják szociális kompetenciájuk alakulását.

Az esztétikus, ingergazdag környezet, a természetes anyagok, a jól összeállított játékkészlet, a csoportszobák berendezése, a játszókert kialakítása hatással van a gyermekek érdeklődésének felkeltésére. A dekorációk az évszakokkal, ünnepekkel összhangban készülnek, ezzel is

ismereteket közvetítenek a gyermekek felé, az ünnepek közös átélése mellett, hogy jó alkalom a hagyományok közvetítésére erősíti a társaskapcsolatok, a közösségek alakulását.

Minden bölcsődei csoportban megtalálhatók a kisgyermeknevelők által készített játékeszközök, amelyek évszakokhoz, ünnepekhez, időjáráshoz, tapasztalási lehetőségekhez kötődnek. Ezek a játékeszközök alkalmasak arra, hogy az adott gyermekcsoport igényeire és érdeklődésére szabva új ismereteket közvetítsenek, a gyermekek új felfedezéseket tehessenek. A természetes anyagok, újra hasznosított játékeszközök által is értékeket közvetítünk a gyermekek számára, emellett megismerhetik az anyagok, tárgyak tulajdonságait és a természeti jelenségek változásait játék közben.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás. (v)

A bölcsődei nevelés alapelvei

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nemcsak a kisgyermeket, hanem a családot tekinti kiinduló pontnak. Nagyon lényegesnek tartjuk a tájékoztatást, a szülők megfelelő informálását.

Az online platformokon, az intézmény honlapján, hivatalos facebook oldalán a családok képet kapnak az egyes bölcsődékről, a bölcsődei ellátásról. Bölcsődéinkben a szülők már az első érdeklődés alkalmával részletes tájékoztatást kapnak bölcsődei ellátással kapcsolatos kérdéseikre. Jelentkezési lap kitöltése során a bölcsődevezető, illetve a bölcsődevezető helyettes érdeklődik a család életkörülményeiről, testvérekről, az ellátás kezdő időpontjáról, minden információt átad a lehetséges alternatívákról, igénybe vehető szolgáltatásokról, a bölcsőde házirendjéről, az esetleges kedvezményekről, térítési díjról stb.

Kiemelt fontosságú a családlátogatás, ekkor nyílik lehetőség a családok megismerésére, elmondjuk a beszoktatással kapcsolatos tudnivalókat, betekintést nyerünk a kisgyermek,

napirendjébe, szokásaiba. A családlátogatáson tapasztaltakat a szülőktől kapott információkat a kisgyermeknevelők beépítik a gyermek nevelésébe-gondozásába, amely az adaptációt megkönnyíti a gyermek számára.

A bölcsődéinkbe jelentkezőket bölcsődébe kerülést megelőzően értesítjük az első szülői értekezlet időpontjáról, melyen ismételten tájékoztatást kapnak a bölcsődei ellátás rendszeréről. A beszoktatás idején, a szülőcsoportos beszélgetések, a napi találkozások, valamint a családi rendezvényeink alkalmával is lehetőség adódik a kapcsolat ápolására.

A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció azt jelenti, hogy minél korábban és minél szélesebb körben, már az esetleges problémák kialakulása előtt, figyelmet kell fordítani a családok támogatására. Magába foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek támogatását szolgálja.

A bölcsőde funkcióját tekintve alkalmas színtere a koragyermekkorai intervenció szemléletének befogadására, alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata a rizikóval terhelt családok fokozott támogatása, az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése. A kisgyermeknevelő a családlátogatás alkalmával, a beszoktatás során minden olyan információt megismer a kisgyermekről, amely a fejlettségéről, szokásairól, napirendjéről, szükségleteiről valós képet ad. A jól felkészült, szakmai tudással, és hivatástudattal rendelkező kisgyermeknevelő érzékeli és észreveszi, valamint jelzi a családoknál felmerülő gondokat, a gyermek viselkedésében történt változást, az esetleges fejlődésbeli lemaradást.

Intézményünkben konduktor és gyógypedagógus segít a kisgyermeknevelőknek a megtorpanások, lemaradások észlelésében és értelmezésében, segíti a kapcsolat felvételt a megfelelő intézménnyel, közreműködik a fejlesztésben.

A családi nevelés elsőlegességének tisztelete

A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a

bölcsőde életébe. Minden tavasszal nyílt napokat tartunk az intézmény összes bölcsődéjében, melyet meghirdetünk honlapunkon és különböző online felületeken, valamint Szombathely Megyei Jogú Város honlapján is.

A Szombathelyi EBI bölcsődéiben a különböző családi programok, városi rendezvények alkalmával a családoknak lehetősége van a részvételre, belekóstolhatnak a bölcsőde életébe a szülők, nagyszülők, testvérek is. Ezen alkalmakor a szakemberek törekszenek arra, hogy a velük kapcsolatban lévő családokkal közvetlenebb kapcsolatot alakítsanak ki, valamint lehetőséget nyújtanak a családoknak minőségi idő eltöltésére, közös családi együttlétre, színvonalas, megújuló programokat kínálnak, és közvetítik az intézmény által képviselt értékeket.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával.

Bölcsődénkben kisgyermeknevelőink feltétel nélküli elfogadással viszonyulnak minden kisgyermekhez, elfogadják, tiszteletben tartják, és pozitívan viszonyulnak etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, fizikai és mentális képességbeli különbözőségeikhez.

A gyermekek érzelmi biztonságának megteremtése a szükségletekhez igazodó egyéni bánásmóddal történik, a gyermek fejlődését magához a gyermekhez viszonyítva értékeli és határozza meg, elfogadva az egyéni és életkori sajátosságokból adódó eltéréseket.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. A kisgyermeknevelés terén szükség van olyan szakemberekre, akik hivatástudattal, magas szintű szakmai tudással,

megfelelő kommunikációs készségekkel rendelkeznek. Lényeges, hogy a kisgyermeknevelők tudatában legyenek felelősségüknek, kellő feladattudattal és önismerettel rendelkezzenek, felelősséget vállaljanak tudásuk gyarapításáért.

Lehetőséget biztosítunk kisgyermeknevelőink számára, hogy képzéseken, továbbképzéseken gyarapítsák tudásukat, támogatjuk a felsőfokú intézményben tanulmányokat folytató dolgozóinkat.

Terepintézményként aktívan hozzájárulunk a kisgyermeknevelői hivatás értékeinek közvetítéséhez, biztosítjuk a meglévő színvonalas képzésekhez a gyakorlati helyszíneket, ezzel is hozzájárulva, hogy a jövő kisgyermeknevelők a gyermekek ellátásához megkapják a megfelelő alapokat.

A bölcsődés korosztály számára fontos a személyi állandóság, a biztonságot nyújtó pozitív, követendő példa, amit a kisgyermeknevelő személyesít meg.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága („saját” kisgyermeknevelői-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A családotól kapott családi fotók elhelyezése a csoportokban, a kisgyermeknevelő és szülők közti napi információcserék hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyermekek egyéni igényeit, személyiségét figyelembe vehessék a szakemberek, a gyermekek otthonos, meghitt légkörben tölthessék napjaikat.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását. A bölcsődei életben az első fokozatosság, ami a gyermeket érinti, maga a beszoktatás, a szülőtől való elválás. Az intézményben töltött idő növelése ezzel párhuzamban a szülővel töltött idő csökkenése segíti a biztonságérzet növelését.

A fokozatosság a mindennapi szakmai munkában is megjelenik. A kisgyermek életében az első három évben hatalmas fejlődésbeli változások történnek. A szokások kialakítása, az önállósulási törekvések és társaskapcsolatok támogatása a szakemberek által jól megválasztott, egyénre szabott módszerekkel, az adott gyermek fejlődését követő, lépcsőzetesen egymásra épülő szabályrendszer kialakításával történik.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. Fontos, hogy a bölcsődébe járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban. Kisgyermeknevelőink a napi nevelés, gondozás során az egyéni szükségletekhez igazodnak.

A kisgyermek megismerésének, egyéni szokásainak ismerete érdekében a napi kapcsolattartás, a szülőcsoportos megbeszélések, vagy igény szerinti egyéni beszélgetések a szülőkkel elengedhetetlenek.

A saját kisgyermeknevelő rendszer is ezt hivatott segíteni, hiszen jobban megismerik a gyermek igényeit, szükségleteit, bő tudással, információval rendelkeznek róla. Minden gyermeknek fejlődési tempója más és más, ezt szem előtt tartva nevelik-gondozzák a kisgyermeknevelők a gyermekeket.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere. A gondozási helyzet lehetőséget teremt a kisgyermeknevelő és a gyermek közötti szeretetre épülő kapcsolat kiteljesedéséhez. Az optimális idő biztosítása, a megerősítés, hozzá segíti a gyermeket a gondozási feladatok önálló elvégzéséhez. Segíti az önállósodást az öltözésben, étkezésben, mosakodásban, fürdőszobai tevékenységekben egyaránt.

A gyermeki kompetenciaképzés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya.

Segíteni kell a kisgyermek önműködő kezdeményezéseit, kíváncsiságuk fenntartásával, pozitív visszajelzésekkel. Így teremtünk biztos alapokat az egész életen át tartó tanulás folyamatához. Bölcsődéinkben a szakmai program megvalósulása során élményekhez, tapasztalatokhoz jutnak a gyermekek. Az alkotó tevékenység rengeteg lehetőséget biztosít különböző anyagok, technikák megismerésére.

Az Állatbarát bölcsődék, a Madárbarát Munkahely segít abban, hogy a gyermekek ismereteket szerezhessenek a környezetükről. Természetközeli szemléletet közvetítünk a családok számára, akiknek nagy része városi környezetben él.

Az érdekes, kíváncsiságot felkeltő napi tevékenységek során önállóan kapcsolódnak be a gyermekek, csak segíteni, támogatni, irányt mutatni, megerősíteni szükséges őket. (v)

A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

Kapcsolat a szülőkkel

A bölcsődei nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A családi és a bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének.

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről; ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés kialakításában, és a családokat számára is segítséget jelent a gyermeknevelésben.

A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

Kapcsolattartási formák:

Egyéni kapcsolattartás formái: a napi információcsere a reggeli érkezéskor és hazamenetelkor, családlátogatás, egyéni beszélgetés

Csoportos kapcsolattartási formák: szülői értekezletek és szülőcsoportos beszélgetések, családi programok, nyílt napok stb.

A személyes kapcsolattartás mellett az írásos tájékoztatás is fontos szerepet tölt be a családok életében. Ilyen a családi füzet, amelyben üzenetek találhatóak a bölcsődei programokról, a gyermek mindennapjairól, egyéni fejlődéséről, bölcsődei szokásairól. Minden gyermeköltözöben megtalálhatók a hirdetőtáblán az aktualitások, fontos információk. Írásos tájékoztatókkal, szórólapokkal értesítjük a családokat a várható eseményekről, programokról. Mivel mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért párhuzamosan alkalmazzuk őket.

1. A családlátogatás

A családlátogatás célja, a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, tájékozódjon a beszoktatásról, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

Fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi hatékony együttműködésnek.

2. A szülőcsoportos beszélgetések

Tematikus beszélgetéseket végzünk a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait.

3. A szervezett programok

A családok igényeihez igazodó közös programok a családok segítésére, a szülői kompetencia erősítése érdekében alakulnak. A család és a bölcsőde közötti kapcsolat, az együttműködés, a szülők bizalmának elnyerése lényeges a gyermek bölcsődéhez való viszonyulásának szempontjából.

A családi programokon alkalom nyílik a kötetlen beszélgetésre, együttlétre. Az év elején feltérképezzük azokat a témákat, amelyek érdekelhetik a szülőket, és ennek, megfelelően szervezzük azokat. Pl.: előadás, beszélgetés neves szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással adott esetben vásárlási lehetőséggel egybekötve, vagy klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül bizonyos, kiszámítható rendszerességgel (pl. adventi készülődés, gyermeknap).

Ezek a közös élmények, nagymértékben hozzájárulnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelés támogatásához és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

4. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatást, a családdal való együttműködést helyezük előtérbe. Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen

megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stresszreakciók súlyosságát, időbeni elhúzódását.

5. „Saját kisgyermeknevelő” -rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével, modell a családok és a gyermekek számára.

A „saját kisgyermeknevelő” -rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik. A csoport gyermekeinek egy része (5-6-7 gyermek) tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az újabb fejlődési állomásokat, és vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt.

A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője (felmenőrendszer). Az ún. ölelkezési időben – az az időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban van – idejét elsősorban a „saját” gyermekei gondozására, nevelésére fordítja.

A „saját kisgyermeknevelő” -rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

6. Gyermekcsoportok szervezése

A gyermekek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba járnak. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak.

A sajátos nevelési igényű vagy korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek fejlesztésének támogatása, nevelése, bölcsődei csoportban integráltan történik.

7. Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható

eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalmat is biztosítja.

A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg – s egyben kiiktatják a felesleges várakozási időt.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl. a bölcsőde nyitása, zárása stb.) is. Kialakításánál figyelembe vesszük a személyi állandóságot (saját kisgyermeknevelő-rendszer), a tárgyi feltételeket, továbbá a jó munkaszervezést a kisegítő személyzet összehangolt munkájával, és a gyermekek otthoni életét, életritmusát lehetőség szerint. (v)

A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Tanulás

A teljesítményváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye.

A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamatot, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban.

A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő- gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A kisgyermeknevelő szerepe a tanulási folyamatban, olyan környezet és játéklétkör kialakítása, amely inspirálja a gyermekeket a felfedezésre.

A kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során alkalmazott módszereiben figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direkter kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

A beszéd a kisgyermekkorban tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek más az anyanyelvük, mint a nemzeti nyelv.

Gondozás

Bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.

A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást.

- *Szobatisztaságra nevelés, WC használat:* A szobatisztaságra való nevelés feltétele a gyermek idegrendszeri érése, amely gyermekenként eltérő lehet. A szobatisztaság a gyermek belső késztetésén alapul, a szobatisztává válással kapcsolatos próbálkozások sikere elsősorban otthon dől el, hiszen az ezzel kapcsolatos próbálkozásokat a gyermek a hozzá közel álló személyhez kedvéért vállalja. A szülő és a kisgyermeknevelő együttműködése elősegíti a szobatisztaság alakulását. Bölcsődében, ha a gyermek nem utasítja el a WC használatát, felkínáljuk annak lehetőségét. A szobatisztaság elengedhetetlen feltétele az önálló vetkőzés és öltözés. Pozitív visszajelzésekkel, dicsérettel, biztatással, sok türelemmel elfogadó attitűddel támogatjuk a gyermekek szobatisztává válását.
- *Mosakodás:* Kultúrhygiénés szokások kialakulása során legfontosabb a kézmosás, szájápolás, szájöblítés technikájának elsajátítása, bevezetése, a szokások, szabályok beépülése a kisgyermek életében. Bölcsődében a reggeli érkezéskor a szülők kezét mosnak gyermekükkel mielőtt a csoportba mennének. WC használat, pelenkacsere után,

étkezések előtt, udvari játék, tervezett tevékenység után vagy szükség szerint szappanos kézmosással tisztítják meg a gyermekek kezét. Amennyiben a gyermek igényli, a kisgyermeknevelők segítséget nyújtanak, dicsérettel, biztatással segítik a kultúrhygiénés szokások kialakítását.

- *Öltözködés:* Fő szerepe a külvilág ártalmait, az időjárás viszontagságait, a hőmérséklet ingadozása ellen védeni testünket. Fontos, hogy az évszaknak, időjárásnak és az adott tevékenységnek megfelelő kényelmes, jól szellőző, a szabad mozgást nem akadályozó ruházatot viseljenek a gyermekek. Az öltözködés megfelelő kiválasztása az esztétikai nevelés eszköze, de emellett fontos a kényelem és a praktikum is. Az önállóság kialakulásának elengedhetetlen feltétele, hogy könnyen fel és levehető ruhadarabok, lábbelik álljanak a rendelkezésükre. A bölcsődei nevelés, gondozás során biztosított a saját jellel, névvel ellátott szekrény, az öltözködéshez szőnyeg, kispad. A napirend kialakításánál fontos szempont, hogy elegendő idő álljon a gyermekek rendelkezésére, hogy próbálkozhassanak az önálló öltözködéssel. A kisgyermeknevelő biztat, dicsér, szükség esetén segít. A támogató attitűd, pozitív visszajelzés az önálló öltözködés elsajátításához vezet.
- *Alvás-pihenés:* Minden gyermek zavartalan fejlődésének egyik alapfeltétele, az életkorának megfelelő mennyiségű és tartalmú pihenés, alvás. A pihenés szükséglete korosztályonként és egyénekenként változik. Bölcsődében biztosítjuk a gyermekek igénye szerinti alvás lehetőségét. Puha, esztétikus textíliákból készült ágyneműk, saját, jellel ellátott fektető, csecsemők számára kiságyak biztosítják az alvás, pihenés lehetőségét. Az ágyak helye állandó, ezzel is megteremtjük a gyermekek biztonságérzetének alakulását, ellazulásának lehetőségét. Napközben a csecsemők számára a megnyugvásra alkalmas, elkülönített helyen elhelyezett kiságy, a tipegők, nagyobb gyermekek számára a puhasarkok, szivacs párnák, bújósarkok nyújtanak lehetőséget a pihenésre, ellazulásra.
- A kisgyermeknevelő biztosítja a nyugodt alvás feltételeit, sötétítővel, redőnyökkel, halk nyugtató zenével, simogatással segíti az elalvást. Az átmeneti tárgyak olyan módon kerülnek elhelyezésre, hogy a gyermek magához vehesse az alvásidőben, vagy azon kívül is, ha pihenni vágyik.
- *Levegőzés:* A szabad levegőn való tartózkodás erősíti az immunrendszert, segít a fertőzések megelőzésében, különösen a légúti megbetegedések, nátha, légcsőhurut, köhögés terén. A szabad, önfelelt mozgás, játék, vidámságot hoz a gyerekek mindennapjaiba, kipróbálhatnak olyan mozgásformákat is, amelyhez nagy térre,

változatos talajra, nagymozgásos játékokra van szükség, amire a csoportszobában nincs lehetőség. Ilyenek a futóbiciklizés, motorozás, talicskázás, önfeledt szaladgálás.

A beszoktatás idején a vidám játéktevékenység segít feledtetni a szülőtől való elválás miatti szomorúságot, az új tevékenységek élményekkel ajándékozzák meg a gyermekeket. A bölcsődében az intézmény biztosítja a biztonságos, aktív játék feltételeit, a játékeszközöket, a gondosan kialakított, bölcsődés gyermekek számára megfelelő udvart, teraszokat. A kint tartózkodás időtartama függ az évszakoktól és az időjárási körülményektől. Bölcsődéinkben nagy hangsúlyt fektetünk a szülőkkel való együttműködésre, hiszen a megfelelő, jól megválasztott ruházat (esőkabát, gumicsizma, vízhatlan overál, szellős, réteges ruházat) nagy mértékben hozzájárul a gyermekek komfortérzetéhez, támogatja a szabad mozgás lehetőségét és a felfedezés örömét a különböző időjárási körülmények között.

- *Étkezés:* Intézményünk három főzőkonyhájában szakképzett szakácsok, konyhalányok, dietetikus és élelmezésvezető közreműködésével készül a minőségileg és mennyiségileg megfelelő, változatos, idényjellegű, ízletes étel. A korszerű, egészséges táplálkozás az egészséges fejlődés egyik fontos alappillére. Négyszeri étkezést, két fő és két kísétkezést, szükség esetén diétás étkezést biztosítunk ellátottjainknak. Az étkezések során a gyermekek elsajátítják a kulturált étkezési szokásokat. Az esztétikus tárgyi eszközök, az ételféleségek íze, színe és illata, valamint a kisgyermeknevelők példamutatása, kóstolása, az étel megnevezése, ösztönzőleg hat a kisgyermek étkezésére.

Játék

A gyermekek legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő légkör, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A bölcsődében a nyugodt, elmélyült játék feltételeinek megteremtését a csoportszoba berendezésével, a tárgyi eszközök biztosításával, a környezet tudatos alakításával, és a megfelelő nevelői magatartással érjük el. A nyitott játékpolicokon a gyermekek életkorának, fejlettségének, érdeklődésének megfelelő gondosan összeválogatott, mennyiségileg és minőségileg is megfelelő játékkészlet felkelti a gyermekek érdeklődését. A természetes textúrák, színek, érdekes formák, újra hasznosított anyagok segítik a fenntarthatóság értékének beépülését, és a tapasztalásba ágyazott ismeretszerzést. Intézményünkben minden bölcsődei csoportban megtalálhatók a kisgyermeknevelők által készített játékeszközök, ezekkel színesítik a gyermekek játéktevékenységét.

Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás, aktivitás fenntartása.

A környezet kialakításánál ügyelni kell arra, hogy a veszélyforrásokat kiküszöböljük, hogy a minimálisra csökkentsük a balesetveszélyt. Legyen egyensúly a kihívás és a megerősítés között, a csoportszobában az udvaron és a teraszon is legyen lehetőség a sokféle nagymozgásos tevékenységre.

A csoportszobákban változatos színű és anyagú játékeszközök állnak a gyermekek rendelkezésére, ezek nagy része többféle játéktevékenységre is alkalmas, támogatja a finom mozgások fejlődését. Csecsemők számára a szabad mozgást biztosító, de biztonságosan elkerített, védett szobasarkot, vagy hempergőket biztosítunk. Az alkotótevékenységek alkalmával a kisgyermeknevelő biztosítja azokat az anyagokat és eszközöket, amelyek a gyermekeket motiválják a finommotorikát fejlesztő mozgásformákra és élményt nyújtanak. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget.

Mondóka, ének

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés.

Az ölbéli játékok, népi dalok, mondókák erősítik a kisgyermeknevelő és a gyermek közti kötődést, örömet okoznak, fejlesztik a gyermekek hallását, ritmusérzékét, amely a beszédfejlődés, valamint a kognitív fejlődés szempontjából is pozitív hatással bír a gyermekekre. Az ismétlés öröme, mozgással kísért dalok mondókák fejlesztő hatással vannak a figyelemre, gondolkodásra, emlékezetre.

Kodály Zoltán szerint; *„Aki zenével indul az életbe, bearanyozza minden későbbi tevékenységét, az életnek olyan kincsét kapja ezzel, amely átsegíti sok bajon. „*

Intézményünkben szeretnénk a zenén, a dalokon keresztül olyan érzelmi biztonságot nyújtani, amely később hozzájárul a gyermekek optimális személyiségfejlődéséhez, pozitív énképük alakulásához.

A kisgyermeknevelők énekükkel, hangszeres játékkal, énekes repertoárjuk folyamatos bővítésével járulnak hozzá a csoport jó légkörének, nyugodt, derűs hangulatának biztosításához.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókincse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását.

A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Intézményünkben ünnepeljük a Magyar Népmese Napját, közvetítjük a szülők felé a mindennapos mese fontosságát könyvajánló vásár keretében. Segítünk eligazodni a könyvesboltok által kínált irodalmi alkotásokban, mi az, ami a bölcsődés korosztály számára kívánatos. Kisgyermeknevelőink évente több alkalommal mesejátékkal színesítik a gyermekek családok ünnepét. Ilyen például a Magyar Népmesék napja, Mikulás, Gyermeknap.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás – nem az eredmény.

A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséssel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését. A különböző választási lehetőségek biztosítása felkelti a gyermekek érdeklődését a vizuális tevékenységek iránt, erősítik kompetencia törekvéseit. A különböző tapintású, színű anyagok, a természetes környezetünkben is megtalálható anyagok számos ismeretet közvetítenek a gyermekek számára indirekt módon. A kisgyermeknevelő szerepe az adódó lehetőségeket kihasználni, jó alkalom a környezeti nevelésre is.

Az gyermekalkotásokat megbecsüljük, a csoportszobában helyezük el, ezáltal közvetítjük a gyermekek felé, hogy munkájuk értékes.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. viráglócsolás, gyümölcsnap előkészítése... stb.).

Az öröm forrásai az együttesség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. A helyzetek lényeges

tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveletsorhoz igazodással próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztása. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikumára iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembevételét és az empátiát. (v)

Programok a Szombathelyi EBI-ben

A kapcsolattartás az együttműködés a családokkal elengedhetetlen feltétele a kisgyermek személyre szóló gondozásának, nevelésének. A **családi programok** alkalmával lehetőség nyílik a kötetlen beszélgetésekre, egymás megismerésére. A szülők ízelítőt kapnak a bölcsődék hangulatából, a színes, változatos rendezvényeken aktívan és örömmel vesznek részt.

A **jeles napok** a helyi szakmai programoknak megfelelően kerülnek megrendezésre, ezek között van, amely bölcsődéként eltérő, de vannak általános és örök érvényű ünnepek, amelyeket minden bölcsődében megünnepelünk. Ilyen a hagyományőrző **Farsang**, a **Nyuszi várás**, a **Mikulás**, az **Adventi készülődés**, de kivétel nélkül minden bölcsődében nagy esemény a **Gyermeknap** is.

A programokról a családokat tájékoztatjuk, plakátokat és szórólapokat helyezünk ki a bölcsődéinkben, ezen kívül a programajánlók felkerülnek a honlapra és az intézmény hivatalos facebook oldalára is.

Családi programok a Szombathelyi EBI-ben

A családi programok a bölcsődében színesítik a hétköznapokat, jó alkalmat teremtenek a környezeti nevelésre, a hagyományőrzésre, a minőségi idő eltöltésére. Ezek közül van néhány, amely minden bölcsőde programjában megjelenik, és vannak a bölcsődékre jellemző, a szakmai programokhoz illeszkedő egyedi programok. Ezek az események különböző módon valósulnak meg az egyes bölcsődékben, a ház sajátosságait, a kisgyermeknevelők, szakemberek személyiségét tükrözik.

Az alábbi rendezvények minden bölcsődében megszervezésre kerülnek.

Adventi készülődés/ Mézeskalács sütés (november utolsó hete)

A közelgő ünnepre hangolódás része, közös készülődés a gyermekekkel. A készülődés része az adventi koszorú, karácsonyfadísz, karácsonyi képeslap készítése. A várakozás ideje alatt karácsonyi dalokat, verseket elevenítünk fel, és az elkészült alkotásokat a gyermekek hazaviszik. Lehetőség van mézeskalács gyúrásra, szaggatásra, az elkészült finomságokat hazavihetik. Munka közben kakaóval, kaláccsal kedveskedünk a résztvevőknek.

Gyermeknap (május utolsó hete)

A bölcsődékben az év minden napján a gyermekek körül forog a világ, de különösen igaz ez Gyermeknapon. A csoportokat és az udvart ilyenkor színes szalagok, zászlók díszítik, vidám zene szól, terített asztalok és számos meglepetés, program várja a bölcsődébe járó gyerekeket, szülőket, nagyszülőket, rokonokat.

Állandó programjaink gyermeknapon: póni lovaglás, kézműves kuckó, saját készítésű népi játékok, lufi hajtogatás, arcfestés, kisgyermeknevelők mesejátéka, palacsinta és pogácsa sütés. A felsorolt programokon kívül minden évben hívunk meg zenés, táncos előadókat, elsősorban népzene és néptánc kategóriában.

Szociális Hét (november második hete)

A városi program a szociális intézmények összefogásával kerül megrendezésre minden évben. Szervezői feladatokat vállalunk a Szociális Héten, minden harmadik évben az EBI a főszervező. Színvonalas művészeti programokkal, szórakoztató és hasznos előadások szervezésével, családi programokkal járulunk hozzá a Hét programjainak sikeréhez.

A bölcsődék egyéb programjai

Szeptember

- *Környezetvédelmi nap/Autómentes nap/Közlekedj ÖKOsan nap* - Napraforgó, Kuckó, Csicsergő, Csodaország, Meseház, Bokréta Bölcsőde
- *A Magyar Népmesék Napja* - minden bölcsőde

- *Szent Mihály napi vásár*- Százszorszép bölcsőde
- *Magyar Dal Hete*/, Százszorszép bölcsőde

Október

- *Idősek Világnapja*- Bokréta bölcsőde
- *Zenei Világnap* – Csodaország, Városligeti bölcsőde
- *Szüreti Mulatság*- Napraforgó, Csicsergő, Csodaország bölcsőde
- *Őszi mulatság*- Meseház Bölcsőde, Százszorszép, Szedreskert bölcsőde
- *Állatok világnapja*- Kuckó, Csicsergő, Csodaország, Meseház, Napraforgó, Százszorszép, Bokréta, Városligeti, Szedreskert bölcsőde
- *Tökös Nap*- Napraforgó bölcsőde

November

- *Márton nap* - Napraforgó, Kuckó, Csicsergő, Meseház, Bokréta, Szedreskert, Városligeti bölcsőde
- *Adventi készülődés* - Napraforgó, Kuckó, Csicsergő, Százszorszép, Meseház, Városligeti, Szedreskert bölcsőde
- *Csere-bere nap*-Százszorszép bölcsőde

December

- *Mikulás*- minden bölcsőde
- *Luca napja*-Napraforgó, Csodaország, Százszorszép, Városligeti, Bokréta, Szedreskert bölcsőde
- *Madárkarácsony*- Csicsergő bölcsőde

Január

- *Vízkereszt napja*- Városligeti, Szedreskert bölcsőde
- *Szobrászat Hete*- Városligeti bölcsőde
- *Komatálat hoztam* - Napraforgó Bölcsőde
- *Hóemberek világnapja*- Százszorszép bölcsőde
- *Magyar Kultúra Napja*- Városligeti Bölcsőde
- *Nagymama mesél*-Kuckó Bölcsőde

Február

- *Gyertyaszentelő napja*-Napraforgó, Szedreskert Bölcsőde
- *Farsang*-minden bölcsőde
- *Kiszézés*- Csodaország, Bokréta Bölcsőde
- *Vizes élőhelyek világnapja*-Csicsergő Bölcsőde

Március

- *Gergely napja*- Napraforgó, Szákszorszép bölcsőde
- *Sándor, József, Benedek napja*- Napraforgó, Szákszorszép, Szedreskert bölcsőde
- *Víz világnapja* -Kuckó, Csicsergő, Csodaország, Meseház, Bokréta, Szákszorszép, Városligeti bölcsőde
- *Újrahasznosítás Világnapja*- Szedreskert bölcsőde
- *Tavaszi családi nap*- Városligeti Bölcsőde

Április

- *Nyuszivárás* -minden bölcsőde
- *Föld Napja*- Csicsergő Bölcsőde, Meseház Bölcsőde, Szákszorszép, Bokréta, Városligeti bölcsőde
- *Költészet Napja*- Városligeti bölcsőde
- *Szent György Napja*- Napraforgó bölcsőde
- *Szent György Napi vásár*- Szákszorszép bölcsőde
- *Magyar Költészet Napja*- Városligeti bölcsőde
- *Méhek Hazai Napja*- Szedreskert bölcsőde

Május

- *Anyák Napja*- minden bölcsőde
- *Madarak és Fák napja*- Csicsergő, Napraforgó, Szedreskert bölcsőde
- *Pünkösöd*- Szákszorszép bölcsőde
- *Bölcsőde Kóstolható*-minden bölcsőde
- *Gyermeknap* -minden bölcsőde

Június

- *Pünkösödölés*-Szákszorszép, Szedreskert Bölcsőde
- *Környezetvédelmi Világnap*- Szákszorszép Bölcsőde

Július, Augusztus

- *Nyári testvértábor lehetősége-szülői igény szerint*

A Szombathelyi EBI dolgozóknak szervezett programja:

Bölcsődék Napja

Nevelés nélküli munkanap, melyen minden évben szakmai napot vagy csapatépítő tréninget szervezünk az intézmény szakdolgozóinak. A Kimagasló Szakmai Munkáért járó díjat, ünnepélyes megemlékezés keretében adja át az intézményvezető az erre érdemes dolgozóknak.

Sajátos nevelési igényű gyermekek a bölcsődében

1997.évi XXXI. tv. 42. § szerint

(2) A bölcsőde az (1) bekezdésben foglaltakon túl végezheti a fogyatékos gyermekek nevelését és gondozását is.

A személyi és tárgyi feltételek jelenleg minden tagbölcsődében biztosítottak, A kilenc tagbölcsődéből nyolc bölcsőde rendelkezik tornaszobával, amely lehetőséget ad a mozgásfejlesztésre.

Fogadjuk a látás-, hallás-, mozgássérült, enyhén értelmi fogyatékos gyermekeket, valamint a szociálisan hátrányos, sajátos nevelési igényű gyermekeket, és a bölcsődébe nem járó gyermekeknek és családjaiknak közös programokat ajánlunk.

A gyermekek integrált elhelyezése a bölcsődei csoportban önmagában is fejlesztő hatással bír. A fejlődésbeli elmaradás mielőbbi észlelése, jelzése és a korai beavatkozás segíti a gyermek rehabilitációját.

Intézményünkben 1 fő konduktor és 1 fő gyógypedagógus teljes állásban segíti a szakmai munkát. A beszoktatás időszakában megismerik a családokat, az adaptációs időszakban támogatást, információt nyújtanak a szülőknek.

A konduktor bölcsődéinkben játékos tornát tart a csoportok számára, melynek során szűri az eltérő fejlődésmentet mutató kisgyermeket. Az érintett gyermekekkel a szülő

beleegyezésével és jelenlétében vizsgálatot készít, felveszi az anamnézist, rögzíti a felvételi állapotot, elvégzi a LongiKid vizsgálatot. Összeállítja az egyéni fejlesztési programot, beszerzi, elkészíti a szükséges eszközöket. Egyéni és /vagy kiscsoportos fejlesztő foglalkozásokat tart a TSMT módszer alapján, melyeket az „**Egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció - egyéni fejlődési lap**” –on rögzít. Az óvodába készülő gyermekekkel újabb vizsgálatot végez, záró véleményt készít.

A gyógypedagógus a csoportokat járva játszik a gyerekekkel, nyomon követi a fejlődésüket. Amennyiben egy gyermeknél késést, elakadást, megtorpanást észlel, a családdal szoros együttműködésben, a kisgyermeknevelők bevonásával, a kompetencia határok betartásával megkezdi a gyermek felmérését (BKFK SEED vizsgálóeljárás segítségével), fejlesztését. Szükség esetén javaslatot tesz egyéb szakember bevonására.

A bölcsődébe járó, szakértői véleménnyel rendelkező, sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a Pedagógiai Szakszolgálat végzi. Konduktorunk és gyógypedagógusunk a szakszolgálat munkatársaival konzultálva a kötelezően előírt fejlesztéseken túl foglalkoznak az érintett gyermekekkel. Családjaiknak információt és támogatást nyújtanak az eltérő fejlődés megértésében, elfogadásában, a felmerülő problémák megoldásában.

A sajátos nevelési igényű gyermek elhelyezési módja a bölcsődében

A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei ellátás keretében való nevelése, gondozása történhet a nem sajátos nevelési igényű gyermekekkel közös csoportban vagy speciális bölcsődei csoportban. Amennyiben sérült gyermek kéri felvételét bölcsődéinkbe, teljes integrációs elhelyezését tudjuk biztosítani a csoportok száma, valamint a tárgyi feltételek miatt. Abban a csoportban, ahol, egy sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb tizenegy gyermek lehet.

Amennyiben bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét, a csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig túlléphető.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, sajátos nevelési igényű gyermek napközbeni ellátását biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását vagy a fejlesztő nevelését ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

A gyermek fejlődő személyiségét a genetikai, érési sajátosságok, az őt körülvevő környezeti hatások együttese határozza meg. Ezért fontos a családokkal együtt biztosítani a szükségleteit kielégítő, egyéni fejlődését elősegítő gondoskodást, nevelést, valamint az optimális személyi, és tárgyi környezet megteremtését a bölcsődében.

A bölcsődei ellátás igénybevételének a módja

A bölcsődei ellátás iránti igényt a szülő bölcsődei felvételi kérelem nyomtatvány kitöltésével és benyújtásával jelezheti az intézmény felé. A felvétel feltételeit a **Felvételi Szabályzat** tartalmazza. A családok a bölcsőde honlapján, a [https //: bolcsodeszombathely.hu](https://:bolcsodeszombathely.hu) oldalon a **Beiratkozás** menüpont alatt tájékozódhatnak a bölcsődébe felvehető köréről és a felvétel feltételeiről, körülményeiről.

A bölcsődei iránti igényt a családok egész évben jelezhetik a bölcsőde felé. A felvételi kérelem benyújtása a választott bölcsődébe történik. A felvételtől vagy a felvételi kérelem elutasításáról a bölcsőde írásban vagy emailben tájékoztatja a szülőt!

Szombathely Város bölcsődéiben az ellátás igénybevétele nincs körzetekhez kötve, bármely bölcsődébe be lehet adni a jelentkezést. A Szombathelyi EBI ezenkívül a vidékről érkező gyermekeket is képes fogadni, amennyiben a fenntartó Szombathely MJV Önkormányzata és az adott település között érvényes feladatellátási megállapodás jön létre. Ebben az esetben a szülő a felvételi kérelem mellé csatolja a lakhelye szerint illetékes önkormányzat által ellenjegyzett nyilatkozatot.

A bölcsődei ellátást igénybe veheti

A Gyvt. 41. § (1) szerint a gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali

képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

(2) Az (1) bekezdés szerinti egyéb ok miatt a gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

a) akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,

b) akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,

c) akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

A Gyvt. 43. §-a szerint a bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni:

- ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll -
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és
- a védelembe vett gyermeket. (i)

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás

Az intézmény honlapján és hivatalos facebook oldalán lehetőség van a családok számára a szolgáltatásról, a bölcsődékről, azok kiemelt szakmai programjáról tájékozódni. A nyílt napok és bölcsődekóstolások alkalmával betekintést nyernek a bölcsőde mindennapjaiba. Az első személyes találkozás alkalmával a bölcsődevezető tájékoztatja a szülőket a bölcsődei ellátásról, igénybevételének módjáról, tájékoztatást kapnak a beszerzendő dokumentumokról. Teljeskörű információt kapnak az első közös szülői értekezlet alkalmával a bölcsőde házirendjéről, a családlátogatás során a beszoktatás várható folyamatát részletesen megbeszéljük a gyermek kisgyermeknevelőivel.

Minden bölcsőde készített szórólapot a bölcsődei ellátásról, a helyi sajátosságokról, a honlapra feltöltött bemutatkozó videóval mutatjuk be a bölcsődéket és a bölcsődéként elérhető szolgáltatásokat.

Alapellátáson túli szolgáltatások

A Só-szobák

A Só szobákat a gyermekek az őszi, téli hónapokban, az időjárás függvényében használhatják, *preventív, egészségmegőrző* jelleggel biztosítjuk. Csoportbeosztás szerint, saját kisgyermeknevelőjükkel a hidegebb napokon a légúti betegségek megelőzése céljából veszik igénybe. Énekes, mondókás játékokat játszanak, beszélgetnek és lézógyakorlatokat végeznek. A szolgáltatás a téli és kora tavaszi hónapokban működik. Sószoza működik a Csicsergő, Kuckó, Városligeti, Csodaország és Meseház bölcsődékben.

A szolgáltatás térítésmentesen vehető igénybe.

Pöttöm torna

Konduktor vezetésével zajló játékos foglalkozás, melyre rendelkezésre áll tornaszoba is a gyermekek korosztályának megfelelő berendezéssel. A Pöttömtorna keretében TSMT torna és Gyermekjoga foglalkozások is zajlanak. A *mozgásos preventív jellegű tevékenységre* a Csicsergő Bölcsődében, Csodaország Bölcsődében, a Meseház Bölcsődében, a Százszorszép Bölcsődében, a Napraforgó Bölcsődében, Bokréta Bölcsődében Városligeti Bölcsődében és a Szedreskert Bölcsődében van lehetőség.

A szolgáltatás díja: bruttó 500,- Ft/alkalom.

Játszóház

A Csicsergő Bölcsődében működő *Játszóház* a gyermekek napközbeni ellátását, gondozását, nevelését biztosítja. A játszóházi szolgáltatás elsősorban azoknak a családoknak nyújt lehetőséget, amelyek nem szeretnék igénybe venni a bölcsődei ellátást, de tartalmas programokat keresnek gyermekük számára. 1 fő szakképzett kisgyermeknevelő fogadja a gyermekeket, és segíti a gyermekek ellátását. A bölcsőde emeleti szintjén található tágas játszóházban labdamedence, fejlesztő játékok, változatos mozgásfejlesztő eszközök várják a gyermekeket és szülőket.

Szórólappal és az intézmény facebook oldalán, honlapján hirdetjük a *szülővel igénybe vehető* szolgáltatást. A *Játszóház-Betekintő* délelőtti alkalmával ízelítőt kaphatnak a családok a játszóházban zajló programokról, tevékenységekről. tartott.

A gyermekek számára programokat tervezünk, mint: Mesevár, Mini Manó torna, Csicsergő Zenebölcsi, Ciróka maróka, Ügyes kezek.

A játszóház hétköznapokon 8 órától 15 óráig tart nyitva.

A Szolgáltatás díja:**Óradíj: 500 Ft/ óra****Heti bérlet: 10.000 Ft/ hét****Havi bérlet: 20.000 Ft/ hónap****Étkezés díja/ nap: 583 Ft +Áfa azaz 740 Ft****Babamuzsika:**

A Babamuzsika a Napraforgó Bölcsődében a Meseház és a Csodaország, Csicsergő Kuckó és Bokréta Bölcsődében működik, a szülői igények függvényében. Általában az őszi és tavaszi hónapokban van lehetőség a szolgáltatás igénybevételére.

Ezek a zenés programok nagy mértékben segítik a ritmusérzék fejlődését, a zene iránti fogékonyságot, valamint az anyanyelv elsajátítását. *A szülővel eltöltött közös, örömteli játék* erősíti a kötődést, fejleszti a gyermekek érzelmi kompetenciáit, bevezet a néphagyományok, népi játékok világába.

A Szolgáltatás díja bruttó 500,- Ft.**Nyári testvértábor**

A nyári testvértábor a nyári lezárás négy hetének egyikében kerül megszervezésre a szülői igények jelzésének függvényében. Május hónapban felmérjük a tábor iránti igényeket és 18-20 fős táborokat szervezünk a bölcsődékben, ahol a bölcsődénkbe járó gyermekeket és testvéreiket fogadjuk 6 éves korig. Bőséges, változatos, színes programokkal nyújtunk maradandó élményt a gyermekeknek. A tábor programjai közül néhányat említve: óriásbuborék készítése, lufifestés, mesedélelőtt, bábkészítés, vízibombával célbadobás, papírcsónak úsztatás, akadálypálya építése, homokvárépítő verseny, kutyás bemutató...stb. Utolsó nap a gyermekek csillámtettkóval, arcfestéssel és egy apró, a kisgyermeknevelők által készített ajándékkal távoznak. A tábor nagy segítséget jelent a szülők számára gyermekük felügyeletének szervezésében a nyári lezárás idején.

A Szolgáltatás díja: 10.000 Ft/ hét**Étkezési térítési díj: 583 Ft +Áfa azaz 740 Ft/ nap**

Dokumentáció

Bölcsődevezetői adminisztrációs feladatok

A bölcsődék vezetői egy személyben felelősek a bölcsőde működéséért, összehangolják és irányítják, ellenőrzik a közvetlen irányításuk alá tartozó dolgozók munkáját.

Ezen sokrétű feladatok ellátásához elengedhetetlen a vezetői adminisztráció naprakészsége.

- Térítési díj nyilvántartási lapok folyamatos kitöltése
- Térítési díjak kiszámolása és beszedése.
- Felvételi könyv vezetése
- Megállapodások készítése
- Munkaköri leírások
- Munkavállalók távollétének folyamatos jelentése, délutáni pótlékok, pihenőnapok folyamatos dokumentálása
- Szabadságok jelentése
- Kisgyermek nap jelenléti dokumentációja
- Fertőző betegségek nyilvántartása
- HACCP program dokumentációja
- Munkaterv, beszámoló készítése
- Szakmai program felülvizsgálata és átdolgozása
- Továbbképzési terv készítése
- A gyermekek felvételével kapcsolatos dokumentáció
- Havi és negyedéves ellenőrzésének dokumentálása
- Elégedettségi vizsgálatok, felmérések készítése

Minden bölcsőde a helyi sajátosságokat és a kisgyermeknevelők egyéniségét tükröző **szakmai programot** készít, amely bölcsődénként eltérő. Az éves programokról a megvalósítandó célokról, feladatokról a bölcsődevezetők a nevelési év elején **munkatervet** készítenek.

Kisgyermeknevelők adminisztrációs feladatai:

Kisgyermeknevelői munka fontos részét képezi a dokumentáció, melyet többek között a gyermekek fejlődésének nyomon követése, a fejlődés mérhetősége és célzott segítése céljából vezetünk. A kisgyermeknevelők a csoportnaplót, fejlődési füzetet, családi füzetet vezetik.

A folyamatos, rendszeres, objektíven megfogalmazott és rögzített, hiteles feljegyzések segítik a kisgyermeknevelő munkáját, hátrányos helyzetű gyermek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére irányuló intézkedéseket, és semmiképpen nem a gyerekek minősítését szolgálják. A dokumentáció vezetésével és őrzésével a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat minden esetben betartjuk és figyelembe vesszük. A szülő, kérésére bármikor betekintést nyerhet a gyermekével kapcsolatos dokumentációba, melynek vezetéséhez írásbeli beleegyezését adta. A kisgyermeknevelő saját csoportján belül a következő dokumentációkat köteles naprakészen vezetni:

- csoportnapló,
- gyermekekről vezetett napi jelenléti kimutatás
- anamnézis készítése
- fejlődési napló, (1 éves korig havonta, 1 éves koron túl negyedévente vezetve),
- percentil tábla,
- családi füzetfüzet
- családlátogatásokról feljegyzés, (fejlődési naplóban)
- beszoktatás folyamata és annak összefoglalása (fejlődési naplóban)

Csoportnapló:

Tartalmazza a gyermekek adatait, a családlátogatásokat és a szülővel történő kapcsolattartás módjait, eseményeket. A napi bejegyzésekben rögzítik a kisgyermeknevelők a nap eseményeit. A kisgyermeknevelő „saját gyermekeire” vonatkozólag dokumentálja a történeteket, és informálja a társkisgyermeknevelős a délelőtt, illetve délután történt eseményekről. Rendszeres vezetésével nyomon követjük a gyermekcsoport életét, a csoport dinamikájában bekövetkezett változásokat, és az egyes gyermekekről is információkat kapunk. Napi rendszerességgel vezetjük, egy nevelési évre szól.

Fejlődési napló:

A gyermek egyéni dokumentációja 1 éves korig havonta, egy éves kor felett 3 havonta vezeti a kisgyermeknevelő a „saját gyermekeiről”. Az anamnézist követően a rendszeresen vezetett dokumentum fejlődési területenként tartalmazza a gyermek aktuális fejlettségét, és az azokban bekövetkező változásokat. A fejlődési napló célja a hiteles, áttekinthető, a formai és szakmai

követelményeknek megfelelő dokumentáció vezetése, amely pontos információt ad a gyermek fejlődéséről.

Családi füzet:

A kapcsolattartási módoknak írásos formája, amely vezetése a kisgyermeknevelők számára kötelező. A családi füzetben tájékoztatjuk a szülőket gyermekük fejlődéséről, a bölcsődei programokról, aktualitásokról, ügyeletről stb. Közvetve megismerhetik a bölcsőde életét, képeket, versikéket csatolunk a bejegyzésekhez. A családi füzet nagyban tükrözi a kisgyermeknevelő személyiségét és a bölcsőde hitvallását is. A szülőnek lehetősége van írásban reagálni a bejegyzésekre. A családi füzetet a szülők a bölcsődei ellátás végén megkapják.

Minden tagbölcsődénkben minden bölcsődei csoportban a kisgyermeknevelők számára rendelkezésre áll egy-egy laptop, internet hozzáféréssel, így a dokumentáció vezetése az intézményben elektronikusan történik. A családi füzetet emailben is el tudják juttatni a kisgyermeknevelők a családok számára.

Együttműködés a szolgáltatáson belül és a tágabb környezettel

Bölcsődén belüli együttműködés

A családokkal való együttműködés az alapja a magas színvonalú, a gyermek egyéni szükségleteinek és fejlettségének megfelelő nevelésnek-gondozásnak. Közvetítjük a szülők felé a bölcsőde értékeit úgy, hogy a család értékeit minden esetben figyelembe vesszük. A kölcsönös tisztelet és a nevelőhatások egységessége elősegíti a megfelelő szokások, szabályok kialakítását, a bizalomteljes kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a sikeres nevelőmunkánkunknak. Az első találkozás a felvételi kérelem beadásakor, a családlátogatások alkalmával történik. A részletes, korrekt tájékoztatással elnyerjük a szülők bizalmát, amely függvénye a gyermek és kisgyermeknevelő szeretetteljes kötődésének. A napi találkozások, a szükség szerint a szülő kérésére kezdeményezett egyéni beszélgetések, a szülőcsoportos megbeszélések színterei az információcseréknek, a tájékoztatásnak, a tanácsadásnak. A családi

programok alkalmat biztosítanak a kötetlen beszélgetésre, egymás megismerésére, a kölcsönös tiszteleten alapuló bizalomteljes kapcsolat kialakítására.

Bölcsődén kívüli együttműködés

A jól működő kapcsolatrendszer hozzásegíti az intézményt a hatékony működéshez, a naprakész információ gazdasági, pénzügyi, és szakmai szempontból is feltétele a magas színvonalú munka végzésének.

- A működéssel kapcsolatban SZMJV Önkormányzatának Egészségügyi és Közszolgálati Osztályával, valamint a Közgazdasági és Adó Osztályával folyamatos a kapcsolattartás, tájékoztatás.
- Kapcsolatot tartunk a Magyar Államkincstárral.
- A bölcsődék kapcsolatot tartanak a közelben található óvodákkal, mint:
 - Százszorszép Bölcsőde - Mocorgó Óvoda
 - Napraforgó - Hétszínvirág Óvoda és Pipitér Óvoda
 - Kuckó Bölcsőde – Donászy Magda Óvoda, Paragvári u. Általános Iskola
 - Meseház Bölcsőde - Gazdag Erzszi Óvoda
 - Csicsergő Bölcsőde - Pipitér Óvoda és Borostyán Környezetvédelmi és Oktató
 - Bokréta Bölcsőde - Barátság utcai óvoda
 - Csodaország Bölcsőde - Egyházmegyei és a Szűrcsapó utcai Óvoda
 - Városligeti Bölcsőde – Szombathelyi Donászy Magda Óvoda
 - Szedreskert Bölcsőde- Szombathelyi Játéksziget Óvoda
- Kapcsolatot tartunk a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermejkölési Szolgálatával.
- Vas Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályával.
- Mesebolt Bábszínházzal.
- Magyar Bölcsődék Egyesületével.
- PTE-ETK Szombathely terephelyszínt biztosítunk, óraadóként részt veszünk a csecsemő és kisgyermeknevelő képzésben.
- PTE SZESZI-Szent- Györgyi Albert Tagintézmény, Boldog Sarkaházi Sára Technikum számára terephelyszínt biztosítunk, óraadóként részt veszünk a csecsemő és kisgyermeknevelő képzésben.

- ELTE -Savaria Egyetemi Központ Pedagógiai Kar számára terephelyszínt biztosítunk
- Vas Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával a gyakorlatok szervezése és gyakorlati oktatók képzése érdekében tartunk kapcsolatot.
- Kapcsolatot tartunk a Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálattal,
- Házi orvosokkal, védőnői szolgálattal.

Képzések, továbbképzések

A Szombathelyi EBI dolgozói számára nyitott a lehetőség a szakmai fejlődésre, a megújulásra. A gyermekekkel elhivatott, naprakész tudással rendelkező kisgyermeknevelők foglalkoznak. Napjaink felgyorsult és változó világában megfelelő önismerettel, rugalmassággal rendelkező reziliens szakemberekre van szükség. Az intézmény megteremti annak a lehetőségét, hogy a dolgozók folyamatosan fejleszthessék tudásukat, továbbtanulhassanak.

A kisgyermeknevelők teljes személyiségükkel vesznek részt a nevelő tevékenységben, ezért a folyamatos tudás gyarapítás, a mentális egészség megőrzése lényeges gyermekek professzionális nevelése-gonozása és a kisgyermeknevelők személyiségfejlődésének szempontjából is.

Az intézmény támogatja a diplomás képzésben résztvevő kisgyermeknevelőket, az elmúlt években és jelenleg is több kisgyermeknevelő vesz részt BA képzésben.

Nem csak a felsőfokú tanulmányokat támogatását tartja az intézmény szívügyének, hanem maga is igyekszik **helyi, bölcsődén belüli képzéseket, továbbképzéseket** szervezni. Ehhez hozzájárulnak a Kormány által biztosított uniós pályázati lehetőségek is, amelyek esélyt adnak a magasabb színvonalú, uniós elvárásoknak is megfelelő továbbképzések megszervezéséhez.

Pontszerző továbbképzések:

A továbbképzések szervezése 2021. január 1-től az újonnan alakult Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézethez tartozik.

Munkakörhöz kötött továbbképzéseket szervez a Magyar Bölcsődék Egyesülete.

Az egyes szociális tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 7/2018. (II. 5.) EMMI rendelet értelmében a továbbképzési időszak tartama **négy év. 2023. január 1-én a továbbképzési időszak egységesen újra indult.** Amennyiben a továbbképzési kötelezettség a továbbképzési időszak vége előtt teljesül, az új továbbképzési időszak csak az előírt továbbképzési időszak letelte után indul. Továbbképzésre kötelezettek a továbbképzési kötelezettsége teljesítéséhez három területen szükséges pontokat szerezni.

Az alábbi táblázatban látható, hogy milyen arányban kell a továbbképzéseket teljesíteni:

5. táblázat Továbbképzési kötelezettség területenként és megszerzendő pontok tekintetében

Középfokú végzettséggel	60 pont	Diplomás végzettséggel	80 pont
Kötelező	12 pont (min. 20%)	Kötelező	16 pont (min. 20%)
Munkakörhöz kötött	24 pont (min. 40%)	Munkakörhöz kötött	32 pont (min. 40%)
Szabadon választott	24 pont (max. 40%)	Szabadon választott	32 pont (max. 40%)

Vezetők továbbképzése:

A magasabb vezetőknek és vezetőknek vezetőképzésen kell *négyévente* részt venni. A 25/2015. EMMI rendelet 6. §-a értelmében a vezető az alap, illetve a mester vezetőképzés keretében

- a vezetői megbízás kezdetétől számított egy éven belül alapozó képzés teljesítésére, továbbá
- az alapozó képzés teljesítésének időpontjától számított négy éven belül, majd ezt követően négyévenként megújító képzés teljesítésére köteles. A magasabb vezetők mesterképzésre kötelezettek.

A 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet 5. § értelmében azon vezetők, akik kötelezettsége a szociális szakvizsga megléte okán változott a hatósági vezetőképzés területén 2020. március 21-től, (a szociális szakvizsgával rendelkező vezetők nem vezetőképzésre, hanem szakmai továbbképzésre kötelezettek), a továbbképzési kötelezettségüket is teljesítették a megszerzett vezetőképzés alapozó tanúsítvánnyal.

Minden tagbölcsőde rendelkezik továbbképzési tervvel, melyen nyomon követhető, ki az a dolgozó, akinek szüksége van továbbképzési pontokra, illetve kinek telik le az adott évben, vagy a közeljövőben a továbbképzési időszaka.

Intézményünkben nagy hangsúlyt fektetünk a képzések ütemezésére, hogy minden dolgozó tudja teljesíteni kötelezettségét, és megoldani az ezzel kapcsolatos helyettesítéseket.

Gyakornoki rendszer működtetése, mentorok feladatai, minősítő vizsgák

2016. január 1-től kiterjesztésre került a bölcsődei területen dolgozó diplomával rendelkező szakképzett kisgyermeknevelőkre is a pedagógus életpályamodell.

A gyakornoki rendszer működtetése az intézményben a Gyakornoki Szabályzat alapján történik, melyben a gyakornoki idő megállapításának feltételei, a gyakornokok és mentoraik feladatainak meghatározása, minősítő vizsgával kapcsolatos előírások, szükséges dokumentumok teszik lehetővé a tervszerű, átgondolt gyakornoki program működtetését.

A 2011. CXCV. a nemzeti köznevelésről című törvény 64§ (2) bekezdése alapján:

(...) pedagógus-munkakörben foglalkoztatottakra a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény gyakornokra és gyakornoki időre, továbbá az előmeneteli és illetményrendszerre, minősítésre vonatkozó rendelkezései nem alkalmazhatóak.

Különbséget kell tenni a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény szerint feladatot ellátó középfokú és felsőfokú OKJ képesítéssel rendelkező kisgyermeknevelő gyakornoki idejének tervezése, valamint a főiskola végzettséggel rendelkező pedagógus munkakörben foglalkoztatott gyakornoki rendszerének működtetése között.

A gyakornokok mentorálása kiemelt feladataink közé tartozik, a portfóliók véleményezése, a minősítési eljárásban résztvevők segítése, munkájának támogató értékelése folyamatosan történik.

Terepintézményi feladatok

Az Intézményünk terepintézményi funkciókat is ellát, ezzel biztosítva a középiskolás tanulók és a felsőoktatási intézményben tanuló hallgatók gyakorlati helyszínét. A fogadó bölcsődékben **tereptanárok** járulnak hozzá, hogy a tanulók, hallgatók megfelelő szakmai képzésben, gyakorlatban részesüljenek

Terepintézményként együttműködünk a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Szombathelyi Képzési Központtal a csecsemő és kisgyermeknevelő BA szakos hallgatók képzésében, a PTE Szociális és Egészségügyi Szakgimnázium és Szakközépiskola Szent

Györgyi Albert Tagintézményével a fizioterápiás asszisztens és gyögmasszőr, valamint a kisgyermeknevelő- gondozó képzésekben. A Vas Megyei SZC Oladi Technikum csecsemő és kisgyermeknevelő tanulóit is fogadja az intézmény. Az OKJ-s képzési rendszer átalakulása miatt már a PTE SZESZI és Oladi Technikum 9. osztályától elindul a kisgyermeknevelő képzés, amely kétéves alapozó tantárgyak elsajátítása után 4 éves technikumi képzés formájában nyújt szakképesítést a tanulóknak.

Terepintézmények:

Napraforgó Bölcsőde -Szombathely, Bem József u. 33.

Százsorszép Bölcsőde- Szombathely, Váci Mihály u. 5.

Csodaország Bölcsőde – Szombathely, Szűrcsapó u. 43./A

Bokréta Bölcsőde- Szombathely, Barátság u.22.

Módszertani feladatok

A Magyar Bölcsődék Egyesülete, mint bölcsődei módszertani szervezet az országban 8 bázisintézményt jelölt ki, köztük a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézményt is.

Bázisintézményi feladatok:

- a fővárosi és megyei kormányhivatalok kirendelése alapján szakértőként vagy szakértő bevonásával részvétel a hatósági ellenőrzésekben,
- szükség szerint szakmai műhelyek szervezése a területen dolgozók számára,
- regionális értekezletek szervezése és lebonyolítása évente két alkalommal,
- szakmai tapasztalatszerékek szervezése a Nyugat-dunántúli régió bölcsődéinek számára,
- szakmai segítségnyújtás személyesen, online formában, vagy telefonon
- szakmai programok véleményezése.

Családbarát munkahely, családbarát szolgáltatóhely

A Családbarát Magyarország Központ a családok megerősítését, a magyar társadalom családbarát szemléletének elmélyítését ösztönző nonprofit közhasznú gazdasági társaság.

A Családbarát Hely tanúsító védjegy által a munkaerőpiaci szereplőkkel szövetségre lépve képviseli a családbarát értékeket.

A programba jelentkező **munkahelyeket** a családbarát szempontok **szervezetben belüli**, míg a **szolgáltató helyeket** a családbarát szempontok **szervezetben kívüli** megvalósulása szerint minősítik. Egy szervezet mindkét kategóriában, munkahelyként és szolgáltató helyként is jelentkezhet.

Intézményünk rendszeresen pályáz a Családbarát védjegy elnyerésére. Utoljára 2023. nyarán jelentkeztünk minősítésre, amelyet a Családbarát Magyarország Központ munkatársa által végzett auditok után ismét elnyertünk, minden tagbölcsőde mint szolgáltatóhely és az intézmény, mint munkahely tekintetében.

2023. december-től a megújult védjegyeket használjuk, és továbbra is szolgáljuk családbarát intézkedéseinkkel a családokat, emellett támogatjuk a dolgozókat, hogy feladataikat hatékonyan tudják ellátni, és egyensúlyt alakítsanak ki a munka és a magánélet tekintetében.

Nagyon lényegesnek tartjuk, hogy munkavállalóink motiváltak és elkötelezettek legyenek.

A CSBO munkatársaival folyamatos a kapcsolattartás, telefonon és emailben is tájékozódunk az alternatívákról.

Szolgáltatóként célunk olyan támogatási lehetőségek kidolgozása, amelyek a családok érdekeit szolgálják, emellett gazdagítják a nevelő-gondozó tevékenységet.

A családbarát intézkedések az intézmény Esélyegyenlőségi Tervében és a Nemek Szerinti Esélyegyenlőségi Tervében is rögzítésre kerülnek.

Zárógondolatok

A bölcsődei ellátás az első intézményes nevelési-gondozási szintér, amely meghatározó szerepet tölt be a gyermekek életének korai szakaszában. Intézményünkben a kisgyermekközpontú, egyéni szükségletekre reagáló nevelés és gondozás elve mentén alakítjuk ki mindennapi gyakorlatunkat. Hisszük, hogy a bölcsőde nem csupán gyermekfelügyeletet, hanem magas színvonalú, szakmailag megalapozott fejlesztő tevékenységet biztosít, amely biztonságos érzelmi háttérrel, folyamatos és következetes jelenlétet, valamint élményekben gazdag környezetet nyújt a gyermekek számára. A kisgyermeknevelői hivatás alapja az empátia, az elfogadás, a megfigyelésre épülő egyéni bánásmód és az a szakmai tudás, amellyel minden gyermek egyedi fejlődési útját támogatjuk. Nevelési gyakorlatunkban kiemelt figyelmet fordítunk a családokkal való partneri kapcsolat kialakítására, hiszen a gyermek fejlődésének egyik legfontosabb feltétele a szülők és a bölcsődei kisgyermeknevelők közötti bizalom és együttműködés.

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény célja, hogy minden gyermek olyan támogató, elfogadó és inspiráló környezetbe kerüljön, ahol kibontakozhatnak képességei, ahol tiszteletet és megbecsülést tapasztal, és ahol örömmel élheti meg a korai gyermekévek meghatározó élményeit.

Szakmai programunkban hangsúlyosan jelenik meg az egészséges életmódra nevelés, a környezettudatos szemléletformálás, a szabad játék kiemelt szerepe, valamint az a törekvés, hogy a gyermekek testi, lelki és szociális fejlődését komplex módon támogassuk. A minőségi bölcsődei ellátás nem csupán a gyermekek jelenét, de jövőbeli társas beilleszkedését is megalapozza – ebben rejlik felelősségünk és küldetésünk.

Táblázatjegyzék

1. táblázat A Szombathelyi EBI dolgozói létszáma foglalkozások szerint	21
2. táblázat Szakdolgozók iskolai végzettsége (kisgyermeknevelők, konduktor, gyógypedagógus)	22
3. táblázat Szakdolgozók, bölcsődei dajkák besorolása	23
4. táblázat Az intézmény dolgozóinak megoszlása munkakörönként (2024. december).....	25
5. táblázat Továbbképzési kötelezettség területenként és megszerzendő pontok tekintetében	69

Mellékletek

- Házirend
- Megállapodás

H Á Z I R E N D

Bölcsőde címe:	Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény <u>..... Bölcsőde</u> 9700 Szombathely,
Telefonszám:	94/501-550, 94/501-551
Intézményvezető:	Sebestyén Bianka
Intézményvezető székhelye:	Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény 9700 Szombathely, Bem J. u. 33.
Telefon:	501 – 551 sebestyen.bianka@ebi.szombathely.hu
Bölcsődevezető:
Telefon:
Gyermekvédelmi felelős	Péter Anita
Telefon	501 – 550 peter.anita@ebi.szombathely.hu
Gyermekjogi képviselő	Turi Renáta
Telefon	20/4899635, 99/313032
E-mail:	renata.turi@ijb.emmi.gov.hu
Az intézmény fenntartója:	Szombathely MJV Önkormányzata 9700 Szombathely, Kossuth L. u. 1-3. Telefon: 0694/520-100 Elérhetőség: Egészségügyi és Közszolgálati Osztály Osztályvezető: Vinczéné Dr. Menyhárt Mária Vinczene.Maria@szombathely.hu

Tisztelt Szülők!

Szeretettel és tisztelettel köszöntjük Önöket intézményünkben.

Az elkövetkezendő években sok közös élményben fogunk osztozni gyermekük nevelése során. Ez idő alatt szükséges lesz, hogy közös felelősséget vállaljunk a sikeres együttműködés érdekében.

Szeretnénk, ha kapcsolatunk a kölcsönös bizalomra és tiszteletre épülne, melyben valódi partnerek lehetünk.

Ezt támogatja a Házirend is, amelynek elkészítésénél a jogszabályi elvárásokat, az Önök igényeit, jogait és kötelezettségeit, valamint gyermekeik mindenek felett álló érdekeit vettük figyelembe.

Kérjük, az alábbiakat figyelmesen olvassák el és partneri együttműködésünk, valamint a gyermekek biztonsága, nyugalma érdekében törekedjenek a benne foglaltak betartására.

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény tagbölcsődéibe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a gyermek törvényes képviselője terjeszthet elő a bölcsőde által kiadott formanyomtatványon. A kérelmet a bölcsőde vezetőjéhez kell benyújtani.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy a háziorvos, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, illetve a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a gyermek törvényes képviselőjével megállapodást köt az alábbiakról:

- az ellátás várható időtartamáról
- a fizetendő étkezési és gondozási személyi térítési díj mértékéről, a fizetésre vonatkozó szabályokról.
- a szolgáltatások formájáról, módjáról.

A gyermekek jogai:

- Segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez.
- Sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakoztatását segítő különleges ellátásban részesüljön.
- A fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen védelemben részesüljön.
- Emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön.
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.
- A védelme érdekében eljáró szakemberek –különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében – egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el.
- A médiában fejlettségének megfelelő, ismeretei bővítését segítő, a magyar nyelv és kultúra értékeit őrző műsorokhoz hozzáférjen, továbbá, hogy védelmet élvezzen az olyan káros hatásokkal szemben, mint a gyűlöletkeltés, az erőszak és a pornográfia.
- A gyermeknek joga van ahhoz, hogy tudatos és felelősségteljes internet-, valamint médiahasználatot – ideértve a zaklatás internetes formáival szembeni hatékony fellépést – biztosító nevelésben, oktatásban és képzésben részesüljön. (1997.évi XXI.tv. 6 §)

A szülők jogai és kötelességei:

- Megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését – gondozását bízta,
- Megismerhesse a gyermekcsoportok életét, Megismerje a nevelési – gondozási elveket,
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- Megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat,
- A gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- A fizetendő térítési díjat időben rendezze,
- Az intézmény házirendjét betartsa. (1997. évi XXI.tv.12. §)

Intézmény által nyújtott szolgáltatás:

- A bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű nevelés-gondozás.

- Napi négyszeri étkezés, nyugodt alvás, pihenés feltételeinek biztosítása.
- Gyermek szabadlevegőn tartózkodásának biztosítása, egészséges életmód feltételeinek biztosítása.
- Életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő játéktevékenység feltételeinek biztosítása az élménypedagógia eszközeivel.
- Sajátos nevelési igényű vagy korai fejlesztésre-gondozásra jogosult gyermekek esetében gyógypedagógus és konduktor által nyújtott konzultáció, tanácsadás, fejlesztés.

A gyermek számára nyújtott szolgáltatások módja:

- életkorának megfelelő gyermekcsoportban a szükségleteinek, igényeinek, fejlettségének megfelelően kialakított napirend a kisgyermeknevelő egyénre szabott nevelő, gondozó munkáján keresztül biztosítja a gyermek fejlődését, személyiségének kibontakoztatását.

1. A bölcsődei ellátást igénybe veheti:

- Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától 3 éves koráig nevelhető és gondozható. Amennyiben a gyermek a 3. életévét betöltötte, a nevelési év végéig (augusztus 31-ig), maradhat a bölcsődében.
- Amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai felvételét a házi orvos nem javasolja, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább nevelhető-gondozható a bölcsődében.
- Sajátos nevelési igényű vagy korai fejlesztésre -gondozásra jogosult gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt a bölcsődei nevelésben, amelyben a 6. életévét betöltötte.
- Sajátos nevelési igényű gyermek, vagy korai fejlesztésre-gondozásra jogosult gyermek abban az esetben vehető fel a bölcsődébe, amennyiben a sajátos nevelési igényét a szakértői bizottság szakértői véleményben megállapította. A sajátos nevelési igényű gyermeket 3 hónap letelte után a gyermekkel közvetlenül foglalkozó szakmai csoport és a szülő közösen értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról. A sajátos nevelési igényű gyermek 3. életévének betöltése után a gyógypedagógus, konduktor a házi gyermekorvos, a bölcsődevezető és a szülő team megbeszélése alapján, észrevételeik, álláspontjuk egyeztetésének függvényében, az általuk meghatározott időpontig maradhat a bölcsődében.

2. A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

- A bölcsődei ellátás megszűnik a bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek a 3. évét betöltötte,
- megszűnik annak a gyermeknek a bölcsődei ellátása, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartás zavara veszélyezteti a többi gyermek épségét,
- szülő döntése és írásbeli jelzése szerint,
- a bölcsődei ellátás megszűnik a házirend súlyos megsértése esetén.

3. Nyitvatartás: A bölcsőde munkanapokon 6.00 – 18.00-ig tart nyitva.

A kisgyermeknevelők 6.00-17.00-ig csúsztatott munkarendben dolgoznak.

A gyermekek fogadása ebben az időszakban történik.

- A bölcsődébe munkanapokon reggel **6.00 – 10.00 óráig** érkehetnek a délelőtti folyamán a gyerekek. **A reggeli 8.00-8.30-ig tart.** Kérjük, amennyiben lehetőségük engedi, a gyermekek átadása az étkezés előtt vagy után történjen, mivel a kisgyermeknevelő ebben az időben egyedül látja el a csoportban étkező gyermekeket! A gyermekek hazavitelére közvetlenül az étkezések után **12.00 órakor**, illetve **15.15 – 17.00 óráig** van lehetőség. **Egyéni igény jelzése esetén** a gyermeket **5.30 órától** tudjuk fogadni, valamint a gyermekek felügyeletét, nevelését-gondozását **17.30 óráig** tudjuk biztosítani.
- 4. Kérjük a szülőket, hogy reggel gyermeküket öltöztessék át a saját játszóruhájukba, és minden esetben gondoskodjanak a kézmosásról is. Nyújtsanak tájékoztatást a kisgyermeknevelőnek a gyermek foglaltságáról, a vele kapcsolatos otthoni eseményekről.
- 5. A bölcsődéből a gyermeket csak a szülői felügyeletet gyakorló személy, vagy az általa írásban megbízott, legalább 18. életévét betöltött személy viheti el. Kérjük, tájékoztassák a kisgyermeknevelőket, a gyermekért érkező, a kisgyermeknevelők által nem ismert új személyről.
- 6. Bölcsődébe érkezéskor, amíg a szülő a gyermeket át nem adja a kisgyermeknevelőjének, illetve távozáskor, miután a szülő gyermekét átvette, a bölcsőde egész területén **a szülő viseli a teljes felelősséget gyermekéért.**
Kérjük, a Szülőket, hogy gyermekeik testi épségének védelmében, a bölcsődébe érkezéskor és távozáskor a bejáratú ajtókat és kapukat zárására fokozatosan ügyeljenek!
- 7. A bölcsődei öltözőszekrény csak a gyermek ruhájának tárolását biztosítja. A bölcsődébe behozott, **otthagyt tárgyakért nem tudunk felelősséget vállalni.** Kérjük, a bölcsődében használt szennyes ruhát vigyék haza, és gondoskodjanak cseréjéről, pótlásáról. **Kérjük az időjárásnak megfelelő játszóruha és lábbeli biztosításáról gondoskodni szíveskedjenek! (gumicsizma, vízhatlan overál, sapka, kesztyű, sál, pulóver, napozó sapka, kendő) Az öltözőszekrényben ételt, italt tárolni Tilos!**
- 8. A gyermek által használt saját ruhaneműbe, cipőbe kérjük beírni a gyermek nevét, vagy jelét, hogy elkerüljük azok összecszerelését!
- 9. A bölcsődébe csak **egészséges gyermek** hozható. A közösség egészsége érdekében a 37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű vagy antibiotikumos kezelés alatt álló, illetve fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. **A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell! Betegség után a gyermeket csak orvosi igazolással tudjuk fogadni! (15/1998.(IV.30.) NM rend. 38.§)**
- 10. Antibiotikum, homeopátiás, vagy egyéb gyógyhatású készítmény, - kivéve az akut esetben használatos gyógyszerek (asztma, grupp, lázgörcs, lázcsillapító) - nem hozható a bölcsődébe.
- 11. A gyermek napközbeni megbetegedése esetén a kisgyermeknevelő haladéktalanul értesíti a szülőt, vagy ha őt nem sikerül elérni, akkor a szülő által előzetesen pontos címmel és telefonszámmal megadott hozzátartozót, aki köteles mielőbb gondoskodni a gyermek elviteléről. Ebben az esetben a kisgyermeknevelő „Jelzőlapot” ad, melyen

szerepel annak oka, hogy a gyermek miért nem látogathatja a bölcsődét. Az orvos által kitöltött „Jelzőlapon” szereplő orvosi igazolással látogathatja újra a gyermek a bölcsődét.

12. Amennyiben a gyermek nem rendelkezik az életkorához kötött kötelező védőoltás valamelyikével, jelzéssel élünk a gyermek háziorvosa és/ vagy védőnője felé.
13. A térítési díj elszámolása érdekében a szülő köteles gyermeke bármilyen okból eredő távolmaradását a hiányzás kezdő napján 8.00-ig bejelenteni! **A szülő abban az esetben is köteles gyermeke hiányzását jelezni, amennyiben mentesül az étkezési vagy személyi térítési díj fizetése alól.**
Amennyiben a gyermek 4 hétig folyamatosan távol van a bölcsődétől és a szülő, vagy törvényes képviselő nem jelez a hiányzás okáról és a visszatérés várható időpontjáról, úgy a bölcsődei ellátás megszüntetésre kerül.
14. **Az étkezési adatok kezelése az étkezési programban a szülők vagy törvényes képviselők feladata.** A szülő/ törvényes képviselő az előre felrögzített étkezési napokat a gyermek hiányzása esetén a hiányzást megelőző nap 8. 30-ig törölheti. Amennyiben az étel helyben történő elfogyasztását a gyermek előre nem látható hiányzása, betegsége vagy egyéb ok akadályozza, a részére biztosított étel elvitelét a szülője, más törvényes képviselője vagy az általa megbízott személy elviheti 11.00 és 12.00 óra között. Az étel elviteléhez a szülő biztosítja az étel tároló dobozt vagy éthordót. Az étel elviteléről a szülő nyilatkozatot ír alá.
15. A bölcsődei ellátás keretében szakorvosi (endokrinológiai és anyagcsere betegségek, gasztroenterológus, diabetológus, allergológiai és klinikai immunológus) által kiadott vizsgálati eredménnyel igazolt esetben a bölcsőde diétás étkezést biztosít az egyéni diétát igénylő gyermek számára, amennyiben a diétás ételek előállításához szükséges tárgyi és műszaki feltételek rendelkezésre állnak.
16. **A szülő a gyermek bölcsődei beszoktatása alatt a gyermekével együtt a csoportszobában tartózkodik,** de csak olyan tevékenységet folytathat, amely sem a saját, sem a többi gyermek nevelését/gondozását nem zavarhatja!
Kérjük a telefonhasználat mellőzését!
A beszoktatási időn túl, a kisgyermeknevelővel előzetesen egyeztetett időpontban lehetőség van a gyermek bölcsődei látogatására.
17. A gyermekkel kapcsolatos észrevételeket, kérdéseket, problémákat a szülő jelezheti a kisgyermeknevelőkkel való **személyes találkozás** során, előre egyeztetett időpont alapján szervezett **fogadóórán,** vagy a **családi füzetbe** történő bejegyzéssel lehet megtenni, valamint negyedévente szülőcsoportos megbeszélésen, ahol a kisgyermeknevelővel személyes beszélgetésre van lehetőség.
18. **Az étkezési és a személyi térítési díjat banki átutalással kell befizetni. Az utalást a számla kiállítását követő nyolc napon belül köteles a szülő kiegyenlíteni. Amennyiben a szülő a fizetési határidőn belül nem teljesíti fizetési kötelezettségét, a gyermeket a befizetés elmulasztását követő naptól nem tudjuk fogadni!**

19. A bölcsőde alapfeladata körébe nem tartozó **szolgáltatásokat** csak térítés ellenében nyújt. Ezekre igény esetén külön megállapodást köt.
20. A gyermekcsoportokba, gyermeköltözőkbe **élelmiszert** behozni TILOS!
21. A bölcsőde egész területén és a bölcsőde udvarán a **dohányzás szigorúan tilos!**
22. A bölcsőde udvarára **kerékpárt behozni**, vagy az udvar területén **tárolni balesetveszélyes és tilos!**
23. A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen lehet tárolni, más helyiségbe betolni vagy bevinni tilos!
24. **A bölcsőde nyári lezárását**, a szülők igényeihez igazodva, a fenntartó állapítja meg. Minden év április 21.-e vagy az azt követő első munkanap **Bölcsődék Napja**, nevelés nélküli munkanap.
A **nyári lezárás** ideje alatt, és a **Bölcsődék Napján** igény szerint **ügyeletes bölcsődét biztosítunk.**
25. **A bölcsőde téli lezárása a két ünnep között történik.**
26. Az ellátás körülményeit érintő kifogások vagy egyéb sérelem esetén a **szülő panasszal élhet** a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény vezetőjénél.
A bölcsődében **Szülői Érdekképviseleti Fórum** működik.
A következő esetekben fordulhat a szülő panasszal a Szülői Érdekképviseleti Fórumhoz:
- az intézményi jogviszony megsértése, különösen a személyi jogainak, kapcsolattartásainak sérelme, továbbá az intézmény dolgozóinak szakmai, titoktartási és vagyoni védelmi kötelezettségeinek megszegése esetén
 - ellátás körülményeit érintő kifogások orvoslása érdekében
- További panasz esetén jogorvoslat kérhető az intézményvezetőtől, a fenntartótól, a gyermekjogi képviselőtől.
A gyermekjogi képviselő elérhetősége a gyermeköltözőkben rendelkezésre áll.

A házirend betartását köszönjük. Reméljük, hogy a benne foglaltak együttműködésünket még tovább segítik.

A házirend hatálya kiterjed az intézmény valamennyi bölcsődéjébe járó gyermekekre és szüleikre, továbbá a bölcsőde valamennyi alkalmazotjára. A Házirend aláírásával egy időben lép hatályba, visszavonásig érvényes.

Szombathely, 2025. április 1.

Sebestyén Bianka
Intézményvezető

Megállapodás tervezet

Mely létrejött egyrészről a **Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában lévő Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény** (9700 Szombathely, Bem J. u. 33) – **Bölcsődéje**, mint a bölcsődei ellátást biztosító intézmény, képviselőjében **Sebestyén Bianka**, valamint a bölcsődei ellátást biztosító intézmény képviselőjében eljáró: (továbbiakban Intézmény), valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Fenntartó: Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata

Székhelye: 9700 Szombathely, Kossuth L. u. 1-3

Adószáma: 15733658-2-18

1. A bölcsődei ellátás helye:Bölcsőde

Címe:.....

2. Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője:

Neve:

Születési neve:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

Szem. ig. száma:

3. A bölcsődei ellátást igénybe vevő:

Neve:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

Taj szám:

4. Intézményben a bölcsődei ellátás kezdete: év hónap napjától

a bölcsődei ellátás megszűnésének időpontja: év hónap napjáig.

5. Ellátás időtartama:

- határozatlan időtartamra: jogosultsági feltételek megszűnéséig.
- határozott időre:-ig biztosítja.

Az ellátás igénybevételének módja:

- önkéntes
- javasolt (védőnő, gyermekorvos, gyermekjóléti szolgálat, gyámügy)

6. Bölcsődei ellátás a 1997. évi XXXI. tv. (továbbiakban Gyvt.) 42. §-a értelmében

42. § (1) A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

(2) Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

(3) Bölcsődei ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

(4) A bölcsődei ellátás keretében az (1) bekezdés szerinti ellátáson túl - szolgáltatásként - speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

(5) A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

42/A. § (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

b) a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

Szombathelyen a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátását a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény **9 tagbölcsődéjében 626 férőhelyen**, valamint **2 mini bölcsődéjében 14 férőhelyen** biztosítja a Szombathelyen élő, valamint a Szombathelyi Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött feladat-ellátási megállapodás alapján a környező településekről érkező gyermekek számára. Jelenleg feladat-ellátási megállapodásunk van: Gencsapáti, Torony, Nárai és Ják települések önkormányzatával.

7. A bölcsődei ellátás megszűnésének esetei a Gyvt. 37/A. § értelmében:

- Határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam – illetve a meghosszabbított időtartam leteltével.
- Jogosultsági feltételek megszűnésével.
- Az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátás megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kérvényezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában, a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.
- Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátást megszünteti, ha a jogosult a házi rendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei okai már nem állnak fenn.
- Gyvt. 42/A. § (4) szerint meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.
- *A házi rend súlyos megsértése:* A házi rend súlyos megsértésének minősül, az együttműködés normáit sértő viselkedés (erőszak, verbális agresszió, rágalmazás, rongálás, büntetőjogi cselekedetek), vagy ha a szülő a bölcsőde működési rendjét akadályoztatja. Ebben az esetben az intézményvezető gyermekvédelmi intézkedéseket is kezdeményezhet.
- Abban az esetben, ha a jogosult az ellátást négy hétig bejelentés nélkül nem veszi igénybe.

Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, vagy törvényes képviselőjét. Egyet nem értés esetén a jogosult vagy törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül, a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtó határozatáig az ellátást biztosítani kell.

Az ellátás megszűnésekor a felek elszámolnak egymással, amely kiterjed

- a térítési díj rendezésére,
- az intézmény tárgyi eszközeiben okozott szándékos károokra.

8. A bölcsődei ellátásunk a gyermek számára a 15/1998.(IV.30) NM rendelet 41. § (2) értelmében biztosítja:

- A bölcsődei módszertani szervezet (Magyar Bölcsődék Egyesülete) honlapján közzétett Bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramja alapján a bölcsődei ellátás keretén belül a nevelést és gondozást, és az ehhez kötelezően biztosítandó eszközöket és felszereléseket (15/1998. NM rendelet 11. melléklet).
- A gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítjuk a nevelés és gondozás feltételeit, a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét, a játéktevékenység feltételeit, a szabadban való tartózkodás feltételeit.
- A gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étkeztetést. A bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően biztosítjuk saját főzőkonyháinkon.

A bölcsődei ellátásunk a szülő számára biztosítja:

- A házi rend megismertetését
- Az adaptációhoz szükséges időt és feltételeket.
- A tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről.
- Megismerhesse a gyermek ellátásával kapcsolatos egyéni dokumentációkat.
- Megismerhesse a gyermekcsoport életét, napirendjét.
- Legalább két alkalommal szülői értekezleten vagy egyéni beszélgetésen való részvételt.
- Nyílt napokon való részvételt
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon.
- Az intézmény működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot.
- A panaszgyakorlás lehetőségét.
- **A gyermekért az érkezése utáni átvételétől, a hazamenetele előtti átadásig a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény vállalja a felelősséget.**

9. A bölcsődében egy főállású gyógypedagógus és egy főállású konduktor segíti a kisgyermeknevelők munkáját. Tudomásul veszik, hogy minden gyermekcsoportot heti rendszerességgel látogatnak és figyelemmel kísérik a gyermekek fejlődését. **Észrevétel esetén felveszik a családdal a kapcsolatot.**

10. A tájékoztatási kötelezettséget a Gyvt. 33. §-a szerint valósítjuk meg: A személyes gondoskodás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell. A személyes gondoskodást nyújtó ellátás esetén az ellátás megkezdésekor az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét, tájékoztatni kell:

- Az ellátás tartalmáról és feltételeiről.
- Az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról, a törvényes képviselő köteles az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és azokban történő változásokról 8 napon belül információt szolgáltatni.
- Az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a távozás és a visszatérés rendjéről.
- Az érték -és vagyongörzés módjáról.
- Az intézmény házirendjéről.
- A panaszjoga gyakorlásának módjáról.
- A fizetendő térítési, illetve gondozási díjról.
- A jogosult jogait és érdekeit képviselő Érdekképviselői Fórumról.

A szülő a tájékoztatás megtörténtéről a megállapodás végén aláírásával nyilatkozik.

11. Térítési díj fizetése a bölcsődében

A bölcsődében étkezési és személyi térítési díjat kell fizetni.

A Gyvt. 146.§ - 151.§ alapján a személyes gondoskodást nyújtó alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátása **személyi térítési díjának megfizetésére** a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő vagy más törvényes képviselő köteles, a jogviszony megkezdésének első napjától az intézménynek megfizetni.

A Gyvt.147.§ (2) alapján a bölcsőde esetében az intézményi térítési díjat külön meg kell határozni a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban együtt: gondozására) valamint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan.

A Gyvt. 148.§-a alapján a bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31-ig a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg.

A Gyvt. 150§-a alapján ingyenes ellátásban kell részesíteni a jogosultat, ha a térítési díj fizetésére kötelezett jövedelemmel nem rendelkezik. Bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátás esetén

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek,
- a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek,
- a három- vagy többgyermekes család gyermekének,
- az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy
- gyermekotthonban elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek,
- a védelembe vett gyermek gondozását térítésmentesen kell biztosítani.

A személyi térítési díj összegének megállapítása

A Gyvt. 150. § értelmében a személyi térítési díj megállapításánál a gyermekek napközbeni ellátása esetében a gyermek családjában az egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet kell figyelembe venni.

A személyi térítési díj összege igénybe vevőként nem haladhatja meg bölcsődében és mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátás esetében - amennyiben a fenntartó az egy főre jutó bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetés mellett a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásra is megállapít személyi térítési díjat - a rendszeres havi jövedelem;

- amennyiben a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben az egy főre jutó jövedelem 25%-át,
- amennyiben a gyermek ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben részesül az egy főre jutó jövedelem 20%-át.

12. A gyermekétkeztetésére és a kedvezményekre, támogatásokra való jogosultság feltételei:

A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani, azaz ingyenes étkeznek, ha

- a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek,
- családban 3 vagy több gyermeket nevelnek,
- családban tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek
- gyermeket nevelésbe vették
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének 130%-át,
- támogatás igényelhető egyedi helyzetre való tekintettel, amennyiben a szülő írásban nyújt be méltányossági kérelmet az intézményvezető felé.
email: sebestyen.bianka@ebi.szombathely.hu

13.. A bölcsődei étkeztetésért és gondozásért fizetendő személyi térítési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles határidőre megfizetni.

Az étkezési és a személyi térítési díjat banki átutalással kell befizetni. Az utalást a számla kiállítását követő nyolc napon belül köteles a szülő kiegyenlíteni. Amennyiben a szülő a fizetési határidőn belül nem teljesíti fizetési kötelezettségét, a gyermeket a befizetés elmulasztását követő naptól nem tudjuk fogadni!

Az étkezés reggelit, tízórait, ebédet és uzsonnát foglal magába.

A napi étkezési díj összege:Ft.

Az intézmény vállalja nevű..... gyermek(Taj száma) napközbeni ellátását, bölcsődei alapellátás formájában (SZMJV 11/1993. (IV.1.) rendelete alapján).

A bölcsődei ellátás esetében a gyermek családjában egy főre jutó rendszeres jövedelmet kell figyelembe venni. Ingyenes ellátásban kell részesíteni azon gyermekeket, akikre a 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt) 150.§ (5). (6) vonatkozik.

A Gyvt. 150. § (6) bekezdésében foglaltakon túlmenően térítésmentesen kell biztosítani az ellátást, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte.

A.....nevű gyermek után fizetendő személyi térítési díj összege:**Ft/nap.**

14. Amennyiben az étkezési vagy személyi térítési díj összege változik a szülők jövedelme, vagy más egyéb ok függvényében, abban az esetben szükséges az új étkezési és személyi térítési díjat a „**Megállapodás az étkezési és személyi térítési díjak módosítására**” dokumentumban rögzíteni, amely továbbiakban jelen megállapodás részét képezi.

15. Amennyiben a **szülő nem fizeti meg a térítési díjat**, a következő hónaptól az intézmény vezetője felszólító levélben értesíti a szülőt a tartozásról. A felszólítást követően sem rendezett hátralék esetén az intézmény Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata felé továbbítja a rendezetlen számlát további intézkedésre. Személyi térítési díj túlfizetése esetén a túlfizetések a következő hónapban kerülnek jóváírásra, amennyiben a túlfizetés nem jóváírható, visszautalásra kerül.

16. Ha a **szülő gyermekét betegség vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe**, a bölcsőde vezetőjénél köteles bejelenteni a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést. Az étkezés lemondásánál a hiányzás első napját a szülő fizeti meg.

17. Az étkezési adagok kezelése az étkezési programban a szülők vagy törvényes képviselők feladata. (továbbiakban szülő)

A szülő saját felhasználó névvel tud az ECO Stat programba belépni, ahol az előzetesen minden nevelési napra rögzített étkezési adagokat az igénybevétel függvényében módosítani tudja. A szülő kötelessége az étkezési adagok megrendelését vagy lemondását a programban megtenni. Betegség esetén **minden nap 8.30-ig tudja a következő napi** és az azt követő étkezéseket lemondani, **amennyiben ez nem történik meg, és a szülő nem módosítja az étkezések igénybevételét az ECO Stat programban, köteles az esetlegesen igénybe nem vett adagokat is kifizetni.**

A módosítást követő naptól a szülő - az általa rögzített változásoknak megfelelően - a távolmaradás idejére mentesül a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól.

18. A bölcsőde nyáron 4 hétre, télen a két ünnep között zárva tart a fenntartó döntése alapján.

A nyári zárás időpontjáról a szülőket február 15.-ig tájékoztatjuk. Nevelés-gondozás nélküli munkanap a bölcsődében **április 21-e**, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik az azt követő legközelebbi munkanap. A nevelés nélküli munkanapra igény esetén ügyeletet tudunk biztosítani.

19. A szülői felügyeletet gyakorló személy **a házirendet betartja**, valamint együttműködik az ellátásban közreműködő személyekkel.

20. Bölcsődénk a Gyvt.35-36.§ alapján **Érdekképviselési Fórumot** működtet, melynek munkájában a szülők, a dolgozók és az önkormányzat képviselője vesznek részt.

Az Érdekképviselési Fórum dönt az elé terjesztett intézményi panaszokról, intézkedéseket kezdeményez. Az Érdekképviselési Fórumnak címzett panaszt az intézményvezetőnél kell benyújtani.

21. A szülő megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén **panaszával az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartóhoz fordulhat.**

22. Az intézmény adatszolgáltatási kötelezettséggel tartozik **KSH** felé, és rögzíti a bölcsődei szolgáltatások felhasználását **a Magyar Államkincstár Igénybe vevői Nyilvántartásában.**

23. A szolgáltatás igénybevételéhez az intézmény megbízottja **az alábbi adatokat kezeli:** szülő/gyermek neve, lakcíme, születési helye, ideje, szülő munkahelye, személyi igazolvány száma, telefonszáma, email címe, a gyermek Taj száma.

24. A következő dokumentumok csatolandók a felvételi kérelemhez:

Munkáltatói igazolás (amennyiben munkavállalás miatt kérte a bölcsődei ellátást), jövedelemigazolás (amennyiben gondozási díj fizetésére kötelezett), lakcímkártya (szülő/gyermek), személyi igazolvány (szülő), oltási könyv-státusz vizsgálati lapok-Taj kártya (gyermek), illetve amennyiben a gyermek valamely egyéni határozattal rendelkezik, azt kérjük a bölcsődevezetőnek átadni.

25. Az intézmény **beszámolót** nyújt be a fenntartónak minden év január 31-ig írásban, a februári közgyűlésen az intézményvezető beszámol az éves tervek megvalósulásáról. A beszámoló a bölcsőde honlapján nyilvánosan elérhető. <https://www.bolcsodeszombathely.hu>

26. **A személyes adataim kezeléséről** (2011.évi CXII. tv. 5.§ (1), a 1993. évi III. tv. 20§ értelmében a tájékoztatást megkaptam. Az intézmény tájékoztatott az országos rendszerbe való jelentésről. (KENYSZI)

26. Aláírással kijelentem, hogy megismertem az intézmény adatkezelési tájékoztatóját.

27. Aláírással kijelentem, hogy jelen megállapodásban és a házirendben foglaltakat megismertem, megértettem és aláírással egyidejűleg egy példányt átvettem.

Szombathely, év hó nap

Szülő/gondviselő

Bölcsődevezető

Megállapodás az étkezési és személyi térítési díjak módosítására

Mely létrejött egyrészről a **Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában lévő Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény** (9700 Szombathely, Bem J. u. 33) – **Bölcsődéje**, mint a bölcsődei ellátást biztosító intézmény, képviseletében *Sebestyén Bianka*, valamint a bölcsődei ellátást biztosító intézmény képviseletében eljáró: (továbbiakban Intézmény), valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

A felek rögzítik, hogynapján megállapodást (iktatószám:) kötöttek egymással anevű gyermek bölcsődei ellátására.

Aiktatószámú szerződés 13. pontja az alábbiak szerint módosul:

A napi étkezési díj összege:Ft.

A bölcsődei ellátás esetében a gyermek családjában egy főre jutó rendszeres jövedelmet kell figyelembe venni. Ingyenes ellátásban kell részesíteni azon gyermekeket, akikre a 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt) 150.§ (5). (6) vonatkozik.

A Gyvt. 150. § (6) bekezdésében foglaltakon túlmenően térítésmentesen kell biztosítani az ellátást, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte.

A.....nevű gyermek után fizetendő **személyi térítési díj** összege:**Ft/nap.**

A szerződés egyéb rendelkezései változatlanul hatályban maradnak.
Szombathely, év hó nap

Szülő/gondviselő

Bölcsődevezető

ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

Ezen szakmai programot Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata

Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézménye

számára

2025.03.01 – 2027.03.01. terjedő időszakra készítettük.

A szakmai program annak visszavonásáig érvényes a fentiekben megadott időszakon belül.

**A szakmai programot Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése
.....OSZB határozatával elfogadta.**

A fenntartói legitimáció után a program életbe lép.

Módosítása a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet alapján történik.

Aktualizálása folyamatos.

A Szombathelyi EBI bélyegzőjének lenyomata

Sebestyén Bianka

Intézményvezető

Felhasznált források

ⁱ 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

ⁱⁱ Munka törvénykönyve

ⁱⁱⁱ 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről

^{iv} Játék a bölcsődében- Módszertani levél (Korintus Mihályné és trs.)

^v Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja

